

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre 24 korona.
Egy hónapra 2 korona.

VIDEKEN:
Egy évre 28 korona.
Egy hónapra 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:

4-aszalon pontt. sor egyzet 20 fill.
Minden következőnél 16 fill.

Nyitási díj 10 fill.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 337.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság
József főherceg-ut. 23. sz.
TELEFON-SZÁM: 131.

Arad, 1907.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
STAUBER JÓZSEF.

Kedd, január 8.

Mai számunk főbb közleményei:

- Vezércikk: Az aradi orvosok harca.
- A boritaladó ellen.
- Egy havi közigazgatás.
- Polgármesterválasztás előtt.
- Leütött Don Juan.
- A műszaki tanácsosi állás.
- Az apa büne.
- Apponyi Aradon.
- Egy híres választás utójátéka.
- A csodatevő lámpakaró.
- A bakakaszinó.
- Aradi emberből — amerikai vállalkozó.
- Párisi divatlevél.
- Tárca: A primadonna boszúja. Irta: Kavics.
- Csarnok: Etel és Piros. Irta: Thirring Gusztávné.

Az aradi orvosok harca.

Arad, január 7.

Az aradi orvosok tiszteletreméltó tesztületét harc osztotta ketté. Harc, amely összeapásaiban szinte az indulatokhoz jár közel, s amely annyival ártalmasabb, mert olyan időben tört ki, amikor az orvosi karnak saját, legközvetlenebb érdekében a legszorosabb összetartásra, a végsőkig menő szolidaritásra van szüksége, s amikor az orvosok gazdasági szervezete az első próba előtt állott. Az ügy nemcsak azért közérdekű, mert a város értelmiségének, szellemi előkelőségének helyzetéről, anyagi megbecsültetéséről van benne szó, de mert az igen sokban összefügg a közegészségügyi szolgálattal, különösen pedig a munkások egészségének dolgával.

A szabad orvosválasztás kérdése körül folyik ez a harc. Az előzményeit a

lehető tárgyilagossággal ezekben foglaljuk össze:

Amikor a kereskedelmi miniszter az új munkásbiztosítási törvénytervezet ügyében ankétet hívott össze, ezen ankétben az orvosi kar álláspontját figyelembe nem vettek, sőt Sztérynyi államtitkár szinte ridegen elutasította. Az országos orvosszövetség aradvárosi és aradvármegyei fiókjára erre határozatot hozott, amelyben kimondta, hogy az orvosi kar érdekeit mélyen sértő javaslat ellen országos állásfoglalásra van szükség. Három napon át tartó tárgyalás után az aradi fiók memorandumot dolgozott ki. Ennek főbb pontjai voltak: az új munkásbiztosítási pénztár minden ötszáz tagja után egy orvosi állás szervezendő. Az orvosok fizetési minimuma, lakbéré és korpótléka megállapított. Korlátozást kívántak az önkéntes tagok belépése ellen. Leszállítandónak mondták azt a fizetési cenzust, amelyen alul a kereskedelmi és ipari alkalmazottak kötelesek a betegpénztárba lépni. A törvény évi 2400 koronát mond; a szövetség ezt városok szerint kívánta szabályozni. Aradon a cenzus például évi 1600 korona jövedelem lenne. Kimondták még azt is, hogy olyan orvos, aki már legalább 2000 koronával dotált állást is visel, a betegpénztárnál állást nem viselhet; a szerzett jogok azonban épségen hagyandók.

Az aradi fiókszövetség két szavazat ellenében a memorandumot elfogadta, s az Országos orvosszövetségnek Budapestre összehívott nagygyűlése azt — a győri

orvosszövetség kivételével, — ötvenöt fiók hozzájárulásával határozattá is emelte.

Miután az orvosi kérdés elintézése az egyes kerületi pénztárak hatáskörébe vág, az országosan elfogadott határozatok érvényesítése az egyes fiókszövetségek dolga lett volna. Az aradi orvosszövetség tagjai ezt akkép vélték biztosítani, ha a szövetség tagjai egyenként és egyöntetűen kötelezik magukat, hogy csakis a memorandumban foglalt pontok alapján állanak a kerületi betegpénztár rendelkezésére. Aradon ugyanis ez a helyzet: A kerületi betegpénztárnak az új törvény életbelépte után, amikor ugyanis az ipartestületi betegpénztár, valamint a kereskedő ifjak betegpénztár egyesülete, az összes többi magán-betegpénztárral beolvad, mintegy nyolcezer tagja lesz. Ezek után, az említett memorandum alapján tizenhat orvost kell alkalmazni. Ezek közül nyolc a kerületi betegpénztár ez időszaki orvosa lenne, akik az új törvény rendelkezései szerint minden körülmények között átveendő. A többi nyolc állásra első sorban azok veendő figyelembe, akik ez idő szerint is betegpénztári vagy egyesületi orvosok, a kik tehát az új törvény következtében rövidséget szenvednének, jövedelemtől esnek el. Csak ezek kárpótlása után kerülhetnek más orvosok figyelembe.

Mikor azonban ennek a szolidáris megállapodásnak ügye aktuálissá vált, az orvosok egy részében más nézet kerekedett felül. Ok a kerületi betegpénztárak orvosi szolgálatát a leghelyesebben, az

A primadonna boszúja.

Irta: Kavics.

Valami ritkás köd ülte meg a várost. A gázlámpák fénye körül glóriát vont s csillogó pontokat rajzolt a járókelők ruhájára. A feltűrt galléru alakok tetőtől-talpig csillogtak, amint a fagyos hótól csuszós aszfalton a lámpa fényköre alatt elsiettek. Csak az jár ilyenkor az utcán, akinek dolga van. Kilenc óra után néptelenek az utcák.

De Cselény Olivér, ugy látszik, nem siet egy cseppet sem. Prémgallérját felhajtotta ugyan, hogy a nyakába ne verődjék a le hulló köd, de lépteinek lassúságából azt lehet következtetni, hogy nem sietős az utja. Vig kuplét dudolgat magában és ugy sétálgat. Majd abban hagyja a dudolást s gondolkozik, tépelődik.

— Olivér, Olivér, ez alatt valami lapang. Vigyázz, résen légy! — így mormog magában.

Van is miért. Lapjának mai számában — lévén ő ujságíró és színházi kritikus — alaposan lerántotta a városzerte kedvelt primadonnát, Ardosházy Adélt. Megirta, hogy játéka nem természetes, nem kelt semmi illuziót a nézőközönségben. hangja nyers, nem szívhez szóló stb.

El volt készülve rá, hogy a mai nap fo-

lyamán a színész nő számos imádói közül, a kiktől ő még csak a közelébe is alig férhetett, legalább egy tucat inzultálni fogja. Sőt számított is erre. Egy tucat párbaj. Egy kis államfogház. Ez egyszerre híressé tenné. Egész jövőjét megalapítaná a városban. Nem, országzerte híressé válnék. Tizenkét párbaj egy színész nőért! Mindenki erről beszélne. Tudja Isten, nem is olyan utolsó dolog egy színész nővel országzerte hirbe kerülni. Hogy alig ismeri a színész nőt, hogy csak párszor beszélt vele mindössze, azt persze nem kötné senki orrára.

És mi történt? Semmi inzultus, semmi kihívás. Hanem este felé a színházi szolgálattal levélkét hozott neki. Szívesen látom ma este vacsora után egy teára s egy kis bizalmas beszélgetésre. Ma nem iátszom a színházban. Üdvözlí Ardosházy Adél.

Alig akart hinni szemeinek. Bizalmas beszélgetésre? Ó, az isteni Adél? Bizonyosan meg akarja mosni a fejét s lekenyerezni a jövőre. Oh, ha erre gondolt, átlutotta a hőség. Ez a bizalmas beszélgetés! Milyen lesz az? Nem, nem fogja a megvesztegethetlent játszani. Sőt! Kért a kiadójától egy tizes előleget, gálába csapta magát s elindult lahzárás után.

Kellemes gondolatait disszonáns hangok zavarták szét. Mintha valaki halkan, de keservesen zokogna valahol. Ugyan ki lehet az? Hol? Bosszusan tekintett szét. A bol-

dog emberek nem szeretik a más szomorúságát látni. Hogy mer valaki szomorkodni, mikor ők boldogok!

Az egyik kapusarokban valami nőszemély zokogott. Zokogott halkan, de keservesen, tagjai időnként görcsösen vonaglottak. Egy darabig tanácstalanul állt ott és nézte. Majd birtelen elhatározással hozzálépett s megszólította.

— Mi baja lelkem, miért sír?

Az bizalmatlanul pillantott fel reá. Egy pillanatra abbahagyta a sírást, de nem felelt egy kukkot sem, hanem újra rákezdett arra a szívtéptő zokogásra.

— No mondja, lelkem, mi baja, legyen bizalommal hozzám, én nem bánom...

— Nem titkos rendőr maga? — kérdi a nő, arcát felé fordítva.

— En? — méltatlankodik Olivér s iparkodik a nő arcába nézni, ami a rossz világítás mellett sehogy sem sikerül. Szidta is magában a gáztársaságot.

— De mondja, mit csinál az utcán? Hisz megfagy itt az éjjel. Mért nem megy haza?

Olyan részvételtjes hangon kérdezősködött, hogy a nőnek minden gyanuja eloszlan látszott. Zokogástól megszagatva elmondta, hogy apja nincs, anyja nagy beteg. Nincs semmijük. Most már dolgozni sem járhat, mert anyját nem hagyhatja a betegágyán. Ma nem ettek

orvosi kar és a betegpénztár tagjai érdekeinek legjobban megfelelően az ugynevezett szabad orvosválasztásban látták. Az a rendszer ez, amely mellett minden tag betegség esetén azt az orvost választja, aki neki tetszik. A kerületi betegsegítő pénztárra nézve, anyagi tekintetből, mindegy, akár a szabad orvosválasztást alkalmazza, akár fix orvosokat. Az orvosok fizetésére fordítandó összeg osztatnék el az orvosok között, azon arányban, amint a tagokat látogatják, vagy kezelték.

Az orvosszövetség aradi- és aradmegyei fiókjának közgyűlése, amint ismeretes, a szabad orvosválasztás mellett döntött. A szabad orvosválasztás többsége a megyei orvosok hozzájárulásával történt, akik oly nagy számban jelentek meg a közgyűlésen, mint eddig talán soha. A határozattal azonban az ügy egyáltalán nincs eldöntve. A szabad orvosválasztás ellenzői, úgy halljuk, a városi és megyei fiók-szövetség kettéválasztását fogják javasolni. Ha ezt a javaslatot leszavaznák, külön fiók-szövetséget fognak alakítani, a mire az orvosszövetség alapszabályai szerint, ahol huz tag jelentkezik, joguk van. Viszont azonban az is áll, hogy e kettészakadt állapotban egyáltalán nincs módjukban a már országosan elfogadott megállapodásokat a kerületi betegpénztárral szemben érvényesíteni: a kerületi betegsegítő pénztár az eddigi orvosokat köteles átvenni, de egyébként úgy állapodik meg velük, a hogy akarja.

A szabad orvosválasztás kérdésének ma már óriási irodalma van, s e helyütt lehetetlen csak rövidre fogva is azon érveket csoportosítani, amelyeket mellette és ellene fölhoznak. Tény, hogy a németországi betegpénztárak túlnyomó többségénél a szabad orvosválasztás volt érvényben; de az is tény, hogy a budapesti kerületi betegsegítő pénztárnál, ahol kísérletet tettek vele, annyi kellemetlenségnek volt a forrása, hogy visszatértek a fix-rendszerhez. A szabad orvosválasztás, mint az egyéni szabadságnak egyik eszköze, kétségen kívül szép, a tökéletest megközelítő fogalom; a betegre nézve felgyógyulást jelent, ha ahhoz az orvoshoz fordul, akihez bizalma van. A beteg-

pénztári orvosok választásába a tagok összesége be nem folyik, s lehet, hogy egy-egy ilyen választás ép a tagok többségének kívánsága ellenére történne. Ez is a szabad orvosválasztás mellett szólna. Viszont azonban azt hozzák föl, hogy a mi munkásaink túlnyomó része nincs azon az értelmi fokon, hogy maga, okszerűen tudná megválasztani az orvosát; s ingadozásában egy bajjal három-négy orvost járna végig, ami által a gyógykezelés szenvedne. Fölemlítik, hogy a szabad orvosválasztás amugy se lenne ideális tökéletességében megvalósítható; az tudnillik csak azon orvosokat vonná be, akik ennek alávetik magukat, akik tehát a szövetség kebelében ilyenformán külön csoportot alkotnának. Világos, hogy a legkeresettebb orvosok, akiket tehát a pénztári tagok legszívesebben választanának, nem lépnének be a csoportba, miután nincsenek az azzal járó, jobbra fáradságos jövedelemre utalva. Tehát mégse választhatná a tag azt, akit esetleg akar. S a szabad orvosválasztás elleneinek mindelesetre nyomós érvük az is, hogy a szabad orvosválasztás szerzett jogokat csorbitana: elvenné a jelenlegi pénztári orvosok jövedelmének túlnyomó részét, ami mindenesetre méltánytalanság lenne.

Hogy a fölmerült ellentétek miatt fog-nak elsimulni, az orvosok dolga, s mi nem érezzük szükségét annak, hogy őket bármerre is irányítsuk. Annyi föltétlenül tény, hogy e kérdésben, az orvosok existenciális kérdésében az orvosi karnak föltétlenül összetartására, egyetértésére van szükség, s szomorú lenne, ha oly magas szellemi nivón álló testület, mint az orvosoké, a szolidaritásra, a közös érdekek megóvására, érvényesítésére képtelen lenne. Az a kérdés, hogy az orvosi működés a maga tisztos díjazását, jövedelmét megkapja, nemcsak az ő belső ügyük. Amint az igazságügyet is csak az anyagi zavaroktól és gondoktól független bírói kar láthatja el igazán, — akként az egészségügy is csak megelégedett és megbecsült orvosok révén javulhat s fejlődhetik tökéletessé.

A boritaladó ellen.

A aradhegyaljai szőlősgazdák állásfoglalása.

Aradi Közlöny távirati értesítése.

Arad, január 7.

A Magyarországi Bortermelők és Borkereskedők Országos Szövetsége egybehívására vasárnap, január hó 6-án délelőtt 10 órakor az ország minden részéből egybesereglett borkereskedők és bortermelők országos kongresszust tartottak Budapesten, a boritaladó eltörlése, illetőleg leszállítása tárgyában. — A nagygyűlést Küszler Henrik alelnök nyitotta meg. Ezután következett a tisztikar megválasztása. Az elnökök közé az aradhegyaljai bortermelők közül beválasztották Szabó Zoltánt, akin kívül az Aradhegyaljai szőlősgazdák egyesületét Domány József, Varjassy Gyula, Bing Béla, Löbl Gyula és Bauer Géza képviselték.

Ezután Zwack Ákos terjesztett elő hosszabb indokolással egy határozati javaslatot, mely így hangzik:

Az országos értekezlet határozatilag kimondja, hogy: 1. kívánja a boritaladó teljes eltörlését, 2. Abban az esetben, ha ennek a kívánságnak a közel jövőben leendő megvalósítása legyőzhetetlen akadályokba ütköznék, kívánja az 1882. évi XV. törvényeknek sürgős és gyökeres revízióját, olyan értelemben, hogy az alkotandó új törvényben a mai boritaladó legalacsonyabb osztályának legfőbb egy negyedrészt tevő, egyöntetű adó nem alapíttassék meg s ennek beszéde kizárólag állami közegek útján történjék. 3. Az értekezlet ilyen irányban a képviselőházhoz és a kormányhoz feliratot intéz, a melyet küldöttség útján ad át a kormány tagjainak és a képviselőház elnökségének.

A javaslatához több hozzászólás után Szabó Zoltán a következő reflexiókat fűzte:

Tisztelt uraim! Én az Aradhegyaljai szőlősgazdák nevében jelentem meg és ezen minőségemben emelek szót annyival is inkább, mert az igen t. előadó ur szíves volt felszólítani, mondván: hogy mi itt a központban hogyan gondolkodunk a felvetett kérdés felett, azt tudjuk; de hogy a vidék, hogyan gondolkozik, azt szeretnők hallani. Örömmel konstátalom, hogy a vidék szívélyesen üdvözli a mozgalmat és szívesen vesz részt abban. (Ugy van! Ugy van!)

Ezek után legyen szabad néhány megjegyzéssel reflektálnom az itt elhangzott és mondhatom, hogy igen magas színvonalon szárnyaló eszmecsere. Minthogy én azon helyzetben vagyok, hogy italméresi jövedéket és fogyasztási adót is fizetek, tehát bátor vagyok megjegyezni, hogy ez két különböző dolog. (Általános helyeslés.) Azt hiszem, hogy a fogyasztási adó eltörlése az italméresi jövedéket egyáltalában nem fogja tangálni, sőt, ha a fogyasztási adó el lesz

semmit. Holnapután a lakásból is kidobják őket.

— Borzasztó — suttozta Olivér meghatva. De miért hagyta ott most az édesanyját, éjjel?

Halk zokogással mondta tovább amaz. Nem tudott mit csinálni. Anyja neki minden nél kedvesebb. S most az betegen éheznek. Egyetlen, életénél is nagyobb kincsét, a becsületét akarta áruba bocsájtani. De az utcán már nem volt elég ereje ehhez. Sirva roskadt a kapusarkokba.

Olivér meg volt hatva. Ez igazán rettenetes helyzet. De azért felébredt benne a bohém.

— Megveszem én, lelkem, ne busuljon...

— Nem, nem! — sikoltott fel a leány — már nem eladó, inkább megölöm magamat is, anyámat is s vége mindennek. Eresszen az utamra... menjen...

Olivér megijedt. Alapjában véve jószívű fiú volt. Restelte is, amit mondott. Hirtelen a zsebébe nyult s az előbb kapott tizest a markába nyomta a lányának.

— Itt van, fogja. Nem kell érte semmi. Isten áldja meg.

Sietve ott hagyta. Nagy megnyugvást érzett szívében. Ime, nagyteklő volt. Utolsó garasát a koldusnak adta s még egy aratlanságot is megmentett vele. Ilyen cselekedet után csak megérdemli a reá váró boldogságot! Talán

már el is keset? No csak az kellene még. Nekilődült az utnak s pár perc múlva belépett a primadonna egyszerű, de kellemes otthonába. Itt várt rá az igazi meglepetés. Egész társaságot talált ott a színtársulat tagjai és a primadonna imádóiból. Olivér a felhőkbe esett alá. Hát ez az a bizalmas teázás? Elfogultan üdvözölte a társaságot s eleinte kelepére gondolt. Még majd elrakják. De mindenki barátságos volt hozzá s különösen a háziasszony oly kiüntető szíveséggel halmozta el, hogy rossz kedve egészen elmúlt. Belemelegedett a társalgásba. Iparkodott kedves, szellemes lenni s sikerült is neki.

Később a primadonna vette át a szót.

— Tudják-, hölgyeim és uraim, hogy én már szép összegeket kaptam egy-egy fellépésemért, de azért ma arattam a legnagyobb sikeremet?

Mindenki bámulva nézett reá. Igaz, hogy egy félóra eltűnt a társaságból az este, de ez alatt a legnagyobb sikerét hogy arathatta volna?

— Pedig úgy van, ahogy mondom. Ime, ez a tizes, — s itt előhuzta az összehajtogatott bankót — ez az én művészetem legnagyobb diadala. A szerencsétlen koldust játszottam az utcán az előbb.

S elmesélte az egész jelenetet, ami Olivérrel történt. Tapsolt az egész társaság.

Olivér tükön ült. Vajjon megismerte e őt a művésznő? Vajjon leleplezi e? Nem! Nevet nem említett. Egy idegen urról beszélt. De azért Olivér csak nem jól érezte magát. Tudta, hogy mai cikkére alaposan rácafolt a primadonna. Csak legalább ne tudná, hogy ő volt az áldozat.

Bucsuzáskor kézsorítás közben azt mondja suttozva a művésznő:

— Hiszi e már, hogy tudok természetesen és szívhez szólóan is játszani?

— Oh, művésznő, bocsásson meg, én...

— Jó jó. Megfizette a büntetésdíjat. Holnap beküldöm a tizesét az árváknak. Ugye hamar, átöltöztem? Alig birtam elébe kerülni.

Olivér megsemmisülve távozott. Tehát mégis tudja, hogy ő volt. S ott adta vissza a vágást, ahol legjobban érzi, így hónap utólján. Zsebben. De visszaadta erkölcsileg is. S még annyi pénze sem maradt, hogy a csinos szobaleánynak, aki levilágított neki, borralalót adhatt volna. Pedig az ugyan lenézően pislantott rá smucigságáért s félre kapta a fejét, midőn arcát meg akarta két ujjával csipenteni. Fájdalmasan járta át szívet a szobacicus kicsinylőhangon mondott „jó éjszakát“-ja. Olyan bántó, ha lekicsinylik az embert...

törölve, akkor az italmérségi jövedék emelkedni fog, mert sok ember fog bort mérni. (Helyeslés.) Ha az állam a bort úgy fogja tekinteni, mint forgalmi cikket és nem mint fogyasztási cikket, akkor emelkedik az italmérsék száma, ezzel az italmérségi jövedék és a fogyasztási adót el lehet törölni. (Élénk éljenzés.)

A statisztikára nézve legyen szabad megjegyezni, ha nem tévedek, hirtelenében úgy emlékszem, hogy Franciaországban a vidéken két frank a fogyasztási adó és ugyancsak a statisztika szerint a 20 éven felüli egyének ma Franciaországban fejenként és évenként fogyasztanak 200 és egynéhány liter bort, Svájcban 90 s egynéhány litert és Magyarországon 23 és háromnegyed liter bort! Ezek uraim a statisztikai adatok; megdönthetetlen tény, hogy pl. Svájcban minden fogyasztási adó nélkül nagyobb a fogyasztás. Remélem, hogy ha a fogyasztási adót nálunk is leszállítják, vagy eltörlik, nálunk is nagyobb lesz a fogyasztás. (Ugy van!)

Szó esett arról, hogy az állam mivel fogja pótolni az elveszett 16 milliót? Visszatérve megint a statisztikára, bebizonyított tény, hogy Franciaországban az az összeg, ami az államháztartás költségvetéséből törölve lett a fogyasztási adónak törlése, illetőleg leszállítása folytán, azóta régen bejött és meg vagyok győződve, hogy ha Magyarországon is leszállítják, vagy eltörlik a fogyasztási adót, — nem tudjuk még, mit fognak határozni, ha leszállítják egy minimálisra, a 16 millió csakhamar megint együtt lesz. Ez az én meggyőződésem, így gondolkodik a vidék. (Élénk éljenzés.)

Az én igen tisztelt Druck barátom felvetette azt a kérdést, hogy tulajdonképpen kinek lesz majd haszna a dologból? Nagyon szépen ki is fejtette, hogy kinek lesz haszna belőle. Ehhez azt a megjegyzést vagyok bátor fűzni, hogy igen téves nézetben vannak azok, akik azt hangoztatják, hogy a bortermelőnek a borkereskedő ellensége, vagy pedig, hogy a bortermelő a borkereskedő ellensége. Ezek együtt és karonfogva kell, hogy haladjanak, akkor érnek el majd közgazdasági eredményeket.

Még egy megjegyzést volnék bátor tenni és pedig a határozati javaslat 3 pontjára. Ne engedjük elaludni ezt a kérdést. A határozati javaslat 3. pontja felsorolja, hogy mivel bizuk meg a Szövetséget. A Szőlősgazdák Országos Egyesületével a vidéken, a központban mindenütt együtt indítsák meg az akciót és akkor várhatunk eredményt. Az ez évi költségvetésből már természetesen kiestünk; de hála Istennek a mai értekezlet elég korán van arra, hogy a jövő évi költségvetés megszerkesztéséig kellő akciót kifejtve eredményeket érjünk el. (Élénk éljenzés és taps.)

A határozati javaslatot több felszólalás után elfogadták, mire a kongresszus véget ért.

Egy havi közigazgatás.

A körtöltés ügye.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 7

Aradváros közigazgatási bizottsága ma délután négy órakor tartotta Károlyi Gyula gróf főispán elnökle alatt rendes havi gyűlését.

A polgármesteri jelentés tudomásul vétele után Farkas Győző kir. tanácsos pénzügyigazgató bejelentette, hogy a múlt év december havában egyenes adóban 199.000 koronát fizettek be az állampénztárba; 1904 ugyanezen havában egyenes adó címén csak 78.000 korona folyt be, az idei többlet tehát 121.000 korona. Közvetett adókban szintén tetemes emelkedés mutatkozott 1904 december havához képest. Míg ekkor csak 253.000 koronát fizettek be, a múlt év december havában 764.000 korona, vagyis 511.000 koronával több folyt be az állampénztárba.

A jelentés tudomásulvétele után Posgay Lajos dr. tisztí főorvos olvasta fel a december havi egészségügyi állapotokról szóló jelentését, amely szerint az egészségügyi viszonyok az előző hónapoz képest kedvezőtlenebbek voltak, mert a változó időjárás folytán a betegülések szaporodtak. Nagyobb mértékben lépett fel a

láz és az influenza, a ragályos betegségek közül pedig a kanyaró 112 esetben.

Egyéb jelentéktelen ügyek letárgyalása után Kádas Kálmán főjegyző bejelentette, hogy a földmivelésügyi miniszter megadta a városnak a vashidak, illetve a körtöltés felépítéséhez szükséges kisajátítási jogot. Ennek végrehajtására a bizottság Steinhardt Mór dr. és Rosenberg Miksa dr. tb. főügyészeket és Péterffy Antalt küldte ki.

A kérdéshez Müller Károly országgyűlési képviselő szólalt fel és azt indítványozta, hogy miután a körtöltés kiépítéséhez szükséges telkek legnagyobb részét a város tulajdonát képezik, az árlejtést a töltés kiépítése iránt már most meg kell tartani.

Varjassy Lajos h. polgármester az indítványra kijelentette, hogy a polgármester az akták kézhezvétele után rögtön intézkedni fog, hogy az árlejtés megtartassék és az építések megkezdődjenek.

A bizottság a választ tudomásul vette. Farkas Győző pénzügyigazgatót királyi tanácsossá történt kinevezése alkalmából a bizottság üdvözölte.

Az ülésen Károlyi Gyula gróf főispán elnökle alatt jelen voltak: Varjassy Lajos, Müller Károly, Lócs Rezső, Posgay Lajos dr., Csiky Károly, Szakolczay Lajos, Kádas Kálmán, Keller Izsó, Robitsek Ágoston dr., Rosenberg Miksa dr., Ottenberg Tivadar, Vizer Lajos Péterffy Antal, Bing Vilmos, Ring Géza és Reicher Károly.

Leütött Don Juan.

Szerelmi dráma Govosdián.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 7

Tragikus végű szerelmi regényről ad hirt berzovai tudósítónk. Az eset Govosdia községben történt. Az áldozat egy fiatal deli legény, aki beleszeretett a község egyik legszebb asszonyába. A férj váratlanul tetten érte a szerelmes párt és a legényt leütötte, a feleségét pedig alaposan elverte. A szerelmi drámáról alábbi részletes tudósításunk szól:

Kraj Arkadia govosdiai erdőmunkás már tullepte a férfi kor delét, ami azonban nem akadályozta meg abban, hogy egy nálánál sokkal fiatalabb leányt feleségül vegyen. Az egymáshoz nem illő házaspár néhány hónapig békés egyetértésben élt és a fiatal, tüzes szépségű asszony kénytelen kelleetlenül bár, de türte férjének szerelmes ömlengéseit. A mézes hetek után a férj ismét munkába állott és csak hetenként egyszer, vasárnap tért haza az egyedül busuló menyecskéhez.

A fiatal asszonymak sehogyse tetszett az egyedüllét, amely megölte benne az életkedvet. Rövid töprengés után megtalálta a módját a szórakozásnak. November havában megismerkedett egy Fericsán Vazul nevű fiatal legényvel, aki akkor jött haza a katonaságtól. A legény napos látogatója lett az egyedül busongó özvegynek, aki egy szép napon kellemes érzés tudatára ébredt: szerelmes lett a legénybe, forrón, igazán. Hogy a fiatal Don Juan nem helyezkedett visszautasító állápontra, azt az események beigazolták.

Heteken át tartott a boldog idill a szerelmesek között. Elmerültek a tiltott gyönyörökbe, nem tör dve az őket fenyegető veszéllyel. De a turbékolásban tegnap megzavarta őket a férj, aki este kilenc órakor váratlanul jött haza és egymás karjaiban találta a szerelmeseket.

Pár pillanatig farkasszemét nézett a legényvel, aki felhasználván Kraj Arkadia megdöbbenését, kimenekült az udvarra. De szerencsétlenségére nem tudott elmenekülni. A férji becsületében megsértett ember dühösen orditva

rohant utána, az udvarban még elérte és a kezében lévő fejszével úgy hátba vágta, hogy a Don Juan eszméletlenül terült el a földön. A feldühödött ember ezután berohant a lakásba és feleségét félholtra verte.

Később Kraj Arkadia önként jelentkezett a csendőrségnél, amely letartóztatta és telefonált Magyar Sámuel dr. berzovai körorvosnak, aki még az éj folyamán megjelent és ápolás alá vette az életveszélyesen megsérült legényt.

Kraj Arkadiát a csendőrség behozta az aradi kir. ügyészség fogházába. Fericsán Vazul, akit a fejszeapás a nátgerincén sebezett meg, haldoklik.

A műszaki tanácsosi állás.

A mérnöki hivatal átszervezése.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 7.

Amint már megirtuk, Reisinger Sándor aradi építész indítványt nyújtott be a városhoz, melyben egy gépészmérnöki állás szervezésére hívja fel a törvényhatóságot. Az indítvány egész terjedelmében így hangzik:

Szervezzék a törvényhatóság sürgősen egy gépészmérnöki állást. A megválasztandó gépészmérnök feladata volna egyelőre:

a) a már városi kezelésben lévő Stone-csatorna-művek központi telepének üzemvezetése, a hozzá tartozó ejektorok és egyéb gépészeti felszereléseknek felügyelete és jókarbantartása, b) a megváltandó vízműveknek — a vízvezetési részvénytársasággal fenálló szerződésünk 21. §-a értelmében való ellenőrzése azon szempontból, hogy az ahhoz tartozó berendezések állandóan jó karban tartassanak és a szükséges javítások tényleg állandóan megtörténjenek.

Indoklás: A vízvezetési művek között álló megváltása szükségessé teszi, hogy sürgősen gondoskodjunk olyan szakerről, aki a rendelkezésünkre álló egy évi időtartam alatt nemcsak az indítványban jelzett ellenőrzést gyakorolja, hanem egyúttal a vízművek berendezéséhez tartó gépeket, szivattyukat, comprettorokat, tisztító berendezéseket és minden egyéb speciális szerkezeteket tanulmányozza és megismerve: az átvétel megtörténte után az üzem a város akadálytalanul és már az átvétel napjától fogva kellő tökélyvel folytathassa; hogy továbbá a szakértőben a tervbe veendő bővítésekkel járó műszaki teendők végzésére azonnal tájékozott és gyakorlott gépészmérnök rendelkezésünkre álljon. Szükséges ez új és lehetőleg független szakerről azért is, hogy azonnal tanulmányozza azon kérdést is, hogy az átvétel megtörténte után miként lesz esetleg végrehajtható a két rokon üzemnek: a víz- és a csatorna-műveknek egyesítése. Ezzel azonban a szervezendő állás teendői még kimerítve nincsenek. Ugyanis előre lát ató, hogy a közel jövőben egyéb, a gépészmérnöki szakba vágó közművek is kerülnek a város kezelésébe. Ilyenek a városi világítási művek, a városi automobil-omnibusz forgalom, esetleg a közuti vasut átvétele folytán ez utóbbinak motoros vagy villamos üzeme, a szemétegető telep stb. stb. A megválasztandó gépészmérnök mindezen kérdésekben tanulmányok folytatására és javaslatok megtételére is leghivatottabb tényezőnk lenne és így természetesen ezen állás oly dotációval kreálendő, hogy ily széles látókörű, tapasztalatokkal és eszmékkel bíró erőt nyerhessünk, annál is inkább, mivel ha az érintett közművek tényleg megvalósulnak, akkor már ez állás a fontos ügykörnek megfelelő műszaki igazgatói állássá lesz fejlesztendő. Hasonló — ha nem is teljesen azonos ügykörű — állások tudomásom szerint már rendszeresítve vannak Kolozsvárt, Debrecenben.

Eddig az indítvány, melylyel már ma foglalkozott is az előkészítő tanácsülés, amely igen helyesen úgy határozott, hogy az indítványt kiadta a szervezési szabályrendeletet elkészítő bizottságnak. A bizottság fog dönteni a gépészmérnöki állás sorsa fölött s amennyiben ez az ügy egyáltalában nem olyan fontos, hogy halasztást nem tűrhetne, az új állás dolga egye-

lőre függőben marad. Ami a műszaki tanácsosi állás kireálását illeti, erről s az egész mérnöki hivatali ügykör átszervezéséről Reisinger Sándor külön javaslatot szándékozik a városhoz benyújtani, mihelyt e kérdések aktuálisak lesznek.

Aradi emberből — amerikai vállalkozó.

Magyar kivitel idegen köntösben.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 7

Sokan ismertek nyolc-kilenc esztendő előtt Aradon Salamon Ferencet. Egy ideig az államjóságigazgatásnál díjnokoskodott, azután magánhivatalnok volt. Művelt, nagytudásu embernek mondták, aki a budapesti és bécsi lapoknak írt cikkeket, de különöleg létére sehol se tudott boldogulni.

A különös embernek akkor nyoma veszett. Most egy hosszabb, érdekes levéllel adott hírt magáról. A levelet aradi barátja, Eiser Sándor, az Auer-fény aradi képviselőjéhez írta s abban nemcsak a maga dolgairól ír, de figyelemreméltóan mondja el, mint lehet magyar cikkeket hangzatos jelszavak segítségével Amerikában forgalomba hozni.

A levélben elmondja Salamon, hogy Amerikába érkezése után első tevékenysége volt, hogy egy, az Egyesült Államok déli részén levő óriási birtokra a tulajdonos megbízásából több ezer magyar embert telepített. Az így szerzett pénzt azonban — elbörzézte. Azután „ügyvéd” lett. Egy amerikai *Notary Public* irodájában kapott állást, ahol a „vagyonos osztálybeliekkel” való összeköttetése révén sok pénzt keresett. Itt következik a levélnek érdekesebb része.

„Ezután beviteli üzletet alapítottam. Kezdetben az *erdélyi pokrocókkal* dolgoztam, a különböző színű, hosszúságú, odabaza jól ismert lórukarókkal. Tanulmányoztam a vámtarifát s eszembe jutott: ha ezeket szőnyegekbe avatom, a vámon jelentős összegeket lehetne megtakarítani. Miután ezeket itt nem pokrocóknak, hanem *automobil- és kocsi-plaidék*, sőt szőnyegeknek lehet használni. A dolog kitűnően sikerült; hat dollárért kaptam ide darabját és nagyban, világcégeknél, tömegárúként tizenhat dollárt kaptam érte, tehát körülbelül ötven koronát kerestem darabján. Aztán azt is hamar kitaláltam, hogy ez a portéka kis darabokban, s az én utasításom szerint elkészítve, kiválóan alkalmas *gyerekkocsi-takarónak*, s ebben is hatalmas üzletet csináltam. Természetesen senkinek se volt szabad sejtene, hogy az áru Magyarországból való, hanem az eredeti orosz áruként szerepelt, amely Oroszország legtávolibb, legvadabb rengetegeiből való ahol a szőrt adó állatok életveszedelemmel lehet leteríteni, s ahol a szállítás borzasztó pénzbe kerül. Ezenkívül *kalotaszegi varottást* s egyéb háziiparcikkeket hozattam, amelyeket természetesen francia eredetűként kellett eladnom, bár csak a szegény székelyek csinálták. Mikor az üzlet virágzott, egyebekre is kiterjesztettem azt. Már szilvóriumban is dolgozom, s most bort kezdek eladni. Somlyai, magyarádi, ménesi, villányi és balatonmelleki borokat.”

Azután elmondja még Salamon, hogy legújabbán ötödmagával egy vasúti szabadalmat vett meg. Ez ugyan, írja, a jövő zenéje, és még sok idő és sok pénz kell hozzá, hogy a régi rendszerű eszközöknek gazdag, nagy befolyásu előállítását leküzdjék, s az ő szabadalmukat törvényhozási uton az összes vasutaknál kötelezővé tegyék.

Polgármesterválasztás előtt.

A tanács javaslatai.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 7

Aradváros tanácsa ma délután öt órákor Károlyi Gyula gróf elnöklete alatt ülést tartott, amelyen előkészítette a közgyűlés elé kerülő tárgyakat. Az érdekesebb ügyekről alábbi tudósításunk szól:

A polgármesteri állásra csak egy pályázat érkezett be: *Varjassy Lajos* helyettes polgármesteré. A tanács a pályázatot betérjeszti a közgyűlésnek, amely meg fogja ejteni a polgármesterválasztást.

Károlyi Gyula gróf főispán átiratilag tudatja a várossal, hogy *Bund Henrik* nyugalomba vonulásával megüresedett főszámvevői állásra *Kilényi Jánost* nevezte ki. A tanács az átiratot tudomásulvétel végett betérjeszti a törvényhatósági bizottsághoz.

Institoris Kálmán nyugalmazott polgármester, nyugalomba vonulása alkalmából búcsulevelet intézett a városhoz, amelyet a tanács be fog mutatni a közgyűlésnek.

Kovács Vince meghívót küldött a városnak a *Délmagyarországi* tanítói konviktus január 20 és 21-iki megnyitási ünnepéjére. A tanács a meghívót azzal terjeszti be a közgyűlésnek, hogy az ünnepélyen a városatyák mennél nagyobb számmal jelenjenek meg.

Andrássy Gyula gróf belügyminiszter tudvalevőleg elutasította a törvényhatósági bizottságnak a régi hivatalos órák visszaállítására hozott határozata ellen beadott felebbezést. A tanács a közgyűlésnek bemutatja a leiratot, azzal, hogy utasítsa a polgármestert a határozat *foganatosítására*.

A Baross parki kioszkért a mult heti árverésen mindössze négyszáz korona évi bért ígérték. A tanács javaslatba hozza a közgyűlésnek, hogy új árverés megtartására utasítsa a gazdasági székot.

A város tudvalevőleg folyamadott *Kossuth Ferenc* kereskedelemügyi miniszterhez, hogy az aradi fa- és fémipari szakiskolát alakítsa át felső ipariskolává. A miniszter most értesíti a várost, hogy a kérelemnek ezidőszent nem tehet eleget. A tanács a miniszteri leiratot tudomásul vétel végett betérjeszti a közgyűlésnek.

Az apa büne.

Leányának megrontója.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 7

Egy szinte hihetetlen büntény miatt tartott főtárgyalást a szegedi törvényszék. A vádlott egy horvát származásu gépész, aki minden emberi érzéséből kivetkőzve, három évig erkölcstelen üzelmeket folytatott tizesztendős leánykájával.

A bűnös embert *Mahán Józsefnek* hívják, eszéki illetőségü vándorló gépész. A mult évi október hónapban Szegedre jött és a Friedmann-féle iparos-szállóba tért 10 éves *Hermina* nevü leánykájával. Egy hétig laktak a szállóban s ez idő alatt *Friedmanek* konstataáltak, hogy a kis *Mahán Hermina* nagyon beteg lehet. Az arca nagyon sápadt volt s általában egész lénye nagy betegséget árult el.

Október vége felé egy hajnalon a *Mahán* szobája mellett levő szobában lakó vendég fájdalmas, panaszos sirást hallott át *Mahánéktól*. A kis leány sirt keservesen és folyton így könyörgött:

— Ne bántson apám, hiszen érzem, hogy meghalok.

A vendég gyanusnak találta a gyermekleányka könyörgését és felköltötte a vendéglőst, akivel hirtelen benyitottak a *Mahán* szobájába. A kis leányt a legrettenetesebb helyzetben találták. A vadállatias apát nyomban átadták a rendőrségnek, a kis leányt pedig az újszegedi gyermekmenhelyre vitték. Ott megvizsgálták az orvosok és konstataáltak, hogy *Mahán József* beteggé tette kis leányát. A gyermek azt is elmondta az orvosoknak, hogy az apja már három év óta folytatja borzalmas üzemeit.

Ennek alapján *Mahán Józsefet* a vizsgálóbíró fogva tartotta, az ügyészség pedig vádat emelt a folyton tagadó ember ellen, aki most került a büntetőtörvényszék elé.

A kis *Hermina*, aki most Szegvár község árvaházában lakik, szintén megjelent a törvényszéken. A most már egészséges, pirosarcu, szőke gyermeket a jelenlévők serege körül fogta és sajnálkozással simogatták meg arcocskáját.

Az apja szuronyos börtönörök között jött le az ügyészségi fogházból.

— Láttad-e az apádat? — kérdezték a folyton nevetgélő leánykától a kíváncsiak.

— Láttam.

— Beszéltél-e vele?

— Nem beszélek vele soha többet, mert ő egy vadállat. — mondta a gye mek.

— A bíróság késő estig tárgyalta az ügyet és *Mahán Józsefet három évi fegyházra* ítélte.

A csodatévő lámpakaró.

Vakságból kigyógyult tanító.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 7

Kamocsay Imre nyugalmazott szegedvárosi tanító ez előtt negyven évvel valami szembajt kapott, minek következtében látóképességét fokozatosan elvesztette.

Ez előtt husz évvel emiatt már nyugdíjazták s azóta szemevilágát teljesen elvesztette. Időközben *Kamocsay* felkeweste az összes magyarországi és külföldi szemspecialistákat és gyógykezelte, majd több ízben operáltatta magát. Azonban a híres specialisták egyhangzó véleménye az volt, hogy *Kamocsay* szembajára e földön nem létezik segítség és orvosság, mert szemén gyógyíthatlan hályog keletkezett s az idegek el vannak sorvadva. *Kamocsay* már évek óta, mint teljesen vak, csak kísérőivel tudott az utcán járni, vagy az ösmert utakon bot segítségével tapogatózva.

Mult szerdán szintén ily ösmert uton haladt, ahol minden tárgyat ismert s botjával ki tudott tapogatni. Azonban időközben egy új utcai lámpát állítottak fel, amiről a vak ember nem tudott, nekiment s a fejét erősen a lámpakaróba ütötte.

Mikor a fájdalomtól hátraugrott, a vak ember egyszerre látta a már husz év óta nem látott istenadta napot, a házakat, az embereket. Az ütéstől teljesen *viszanyerte szemevilágát* s azóta épp úgy lát mindent, mint más egészséges szemü ember.

Kamocsay nyomban elutazott Vásárhelyre, *Imre* dr.-hoz, a híres szemorvoshoz, ki szintén konstataálta, hogy a már husz év óta vak ember az ütéstől visszanyerte teljes látóképességét. *Imre* dr. ugy magyarázza az esetet, hogy *Kamocsay* vakságát egy, a szemlencse előtt keletkezett véraláfutás okozta s e véraláfutás az ütés következtében hirtelen felszívódott.

Azt mondják, hogy a vakságában is jó humoru Kamocsay, mikor visszanyerte szemvilágát, mindjárt azt konstata, hogy a mostani szegedi utcai világítás rosszabb, mint amit ez előtt 40 évvel utoljára látott . . .

A bakakaszinó.

A legfőbb hadügyi reform.

Arad, január 7

A hadügyminiszter legközelebb a kaszárnyákban altiszti kaszinókat létesít. Ennek az a célja, hogy az altisztek a kaszárnya falain belül önmagukat műveljék és kellemesen szórakozzanak. A kaszinóban nem lesz rangkülönbség.

Örmester ur Sulyok (a rekruta káplárhoz): Kása tagtárs, ne billiárdoznánk? Vagy mi a fenének vonánk a kaszinyóba.

Kása: Mi a menydörgös ménkü az a billiárd?

Örmester ur Sulyok: Ne tetesse kend magát olyan butának. Hát nem labdázott kend sose otthon!

Kása: Nem a fenét. Mán hogyné labdáztam volna

Örmester ur Sulyok: No látja kend, akkor mán is tud billiárdozni. Mert a méta meg a billiárd közt csak az a különbség, hogy a métnál egy labdát hajít kend a kezével, itt meg három golyót lük meg evvel az ustornyéllel-e. No fogja kend!

Kása: (megfogja a dákót.)

Örmester ur Sulyok: De azt kikötöm, hogy tiz virgoniába mén a játék.

Kása: Akkor nem lükök, mert az ingemet is elveszitem.

Örmester ur Sulyok: Jól van. Itt nem parancsolok, mert egyformák vagyunk. De annyit mondhatok, hogy hónap olyan fényes legyik az bakancs, hogy ha az égből ránéz az arkangyal, hát leszédüljön a kaszárnya udvarára. Mert ha nem szédül le, olyan harminc napot fog kend, hogy még az édes apja legkisebb ma'aca is bóg bele.

Kása: (némi gondolko ás után) No lükjünk.

A dákó nyelével irgalmatlanul oldalba vágja a vörös golyót. Tiz pete mulva pedig az egész lénungot virgoniára költi.

II.

Örmester ur Sulyok: Tagtársak! A rekszkrikszminiszter ur azért csinálta a kaszinót, hogy művelődjünk. Tudják-e kentek, mi az a bojkottálás meg a kigolyózás?

Közbeszólások: Nem. Nem.

— Nohát én kimüvelem kenteket erre, mert ezt minden művelt embernek tudni kell. Nyitok egy bojkottálási és kigolyózási tanfolyamot Tiz fillér a beiratási díj. Aki művelődni akar befizeti, aki nem, az mehet mundért pucolni, mert félóra mulva tisztaságvizit lesz.

A tiz fillérek repülnek az örmester siphájába.

Örmester ur Sulyok: Jól van, látom, hogy mindnyájan művelődni akartok. Ide figyeljtek. Teszem azt, ha valaki ebben a kaszinóban becsutelen dolgot cselekszik, hát azzal érezteti mindenki a megvetését: ez a bojkott. Azután összeül a becsületbiróság és kidobja azt, aki szemtelenkedik. Ez a kigolyózás. Bemutatom ezt példával is. Hallja kend Steinzaft Mór! Mondja kend Ököl Miskának, hogy kapcabetyár.

Steinzaft Mór: (Ököl Miskához fordulva): Kapcabetyár.

Örmester ur Sulyok: Hallottad ezt Ököl Miska?

Ököl Miska: Hallottam.

Örmester ur Sulyok: Hát most mit csinálsz?

Ököl Miksa: (hülyén vigyorog), Semmit.

Örmester ur Sulyok: Fenét semmit. Vágd érte képen.

Ököl Miska istentelenül képen vágja Steinzaft Mór.

Örmester ur Sulyok: No most Steinzaft kend mit csinál?

Steinzaft: Tapogatom a pofámat.

Örmester ur Sulyok: Nem hívja kend ki párbajra Ökölt?

Steinzaft: Nem ettem meszet.

Örmester ur Sulyok: Hallották ezt tagtársak? Nem hívja ki párbajra. Becstelen ember, aki sérteni tud, de elégtételt nem ad. Rajta, tagtársak, bojkottáljuk!

A tagtársak bojkottálják Steinzaft Mór, aki közben nagyokat ordít.

Örmester ur Sulyok: Most pedig következik a becsületbirósági ítélet. Mivel Steinzaft Mór nem vett magának elégtételt Ököl Mihály urtól a sértésért, a kaszinyóból kigolyóztatik.

A tagtársak Steinzaftot kigolyózzák. Steinzaft hasravágódik a folyosón s a becsületügyi eljárás után két hétig nem tud ülni.

Gong.

Apponyi Aradon.

Fontos nyilatkozatok.

A tanítókonviktus felavatása.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 7

Fontos és nagyjelentőségű politikai nyilatkozatok színhelye lesz e hó 20-ikán Arad városa. Apponyi Albert gróf vallás- és közoktatásügyi miniszter ugyanis e napon fog résztvenni az Aradon épült tanítókonviktus felavatásán s az ezt követő tanítóegyleti diszközgyűlésen, ahol a tanítók dolgaira vonatkozólag olyan enunuciációkat fog tenni, melyek különösen most, a kultusztárca tárgyalása kapcsán felmerült kérdések után nemcsak az egész tanítóságot, de az egész országot is érdeklik.

Apponyi Albert gróf érkezéséről és a fogadtatás részleteiről a következő részleteket jelenthetjük:

Az Aradvidéki Tanítóegyesület elnöksége a mai napon értesítést kapott Apponyi Albert gróf vallás- és közoktatásügyi minisztertől, hogy a miniszter e hó 20-án Tóth János államtitkár és Halász Ferenc miniszteri tanácsos kíséretében Aradra érkezik, hogy résztvegyen a tanítóegyesület és a D. M. K. E. közös konviktusának felavatásán. Halász Ferenc már 19-én megérkezik, hogy a felavató ünnepség programja felől tájékozódást szerezzen s intézkedjék a miniszter fogadása tárgyában is. A 20-iki ünnepség előtt a város részéről Varjassy Lajos polgármester és a tanítóegyesület részéről Kovács Vince elnök fogadják és üdvözlnek Apponyit a pályaudvaron. A miniszter számára a városháza főispáni szobáit rendezik be lakásul. Itt fogja Apponyi az esetleg jelentkező küldöttségeket fogadni.

A konviktus felavatásánál ismét Kovács Vince fogja Apponyit üdvözölni. Az ünnepség lefolyása után az összes résztvevők a városháza nagytermébe vonulnak át, ahol a miniszter jelenlétében tartja meg diszközgyűlését az Aradvidéki Tanítóegyesület. Itt fog felszólalni Apponyi, hogy a tanítói fizetésrendezés és az új népoktatási törvény tárgyában az eddigieknél jóval részletesebb és fontosabb nyilatkozatokat tegyen. Ezek a nyilatkozatok előreláthatólag olyanok lesznek, melyek nemcsak a tanítóságot, de az egész közvéleményt is foglalkoztatni fogják.

Az aradi tanítói konviktus felügyelő-bizottsága, a folyó hó 20-án megtartandó konviktusi felavatási ünnepségek és az ezen ünnepségre érkező Apponyi Albert gróf közoktatásügyi miniszter fogadtatásának végleges megállapítása céljából, folyó hó 10-én ülést tart.

Egy híres választás utójátéka.

Az erőszakos elnök.

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, január 7.

Az emlékezetes januári választásokon a főváros IX—X. kerületében erős küzdelem volt a kormány jelöltje, Plósz Sándor igazságügyminiszter és Ballagi Aladár függetlenségi köztölt. Amint ismeretes, a harc akkor eldöntetlen maradt, mert a jelöltek egyenlő számú szavazatot kaptak. Hogy ez az eredmény, illetőleg eredménytelenség következett be, Hindy Kálmán választási elnöknek tulajdonították, aki a kormány érdekében nagy pressziót fejtett ki s a függetlenségiakat nem engedte az urnához. Az új választáson — tudvalevőleg — Plósz miniszter már föl sem lépett.

A volt elnök erőszakoskodását, melyről a sajtó is bővebben megemlékezett, Kassics Péter és Hecht Ernő dr. fővárosi bizottsági tagok úgy a központi választmányban, mint a közgyűlésen szóba hozták. Vádjaik leplezetlenül tárták fel Hindy erőszakoskodásait, előadva azokat írásban, valamint szóval is. Hecht a központi választmány tagjai előtt már az ülés előtt is kikelt Hindy ellen, míg Kassics egy interpellációban tette szóvá a történeteket. Vádolták pedig a választási elnököt azzal, hogy a szavazni akaró negyvennyolcasok elől elzárta a választóhelyiség ajtóit, a tanítókat áthelyezéssel fenyegette, ha nem a kormánypárttal szavaznak s a záróra kitűzésekor is csalárd módon viselkedett.

Utóbb Hindy följelentette támadóit nyilvános rágalmazás címén s ezt az ügyet — mint fővárosi tudósítónk jelenti — ma tárgyalta a törvényszék Bakonyi Kálmán táblai bíró elnöklése mellett.

A panasz szerint Hecht ekként nyilatkozott Hindy felől: „A törvényt sem tudja megérteni, melyet vagy tudatlanságból, vagy szándékosan megsértett, mint választási elnök a kormánypárt érdekében a legféktelenebb módon korteskedett, a kerületi tanítókat áthelyezéssel fenyegette, ha a kormánypártra nem szavaznak, a választókat a szavazástól elűtötte, előttük az ajtókat becsukatta.”

Kassics pedig azt állította, hogy „a polgárokat a záróra előtt a legbrutálisabb, a legalávalóbb erőszakkal elzárta politikai jogaik gyakorlásától, a polgárok jogát nem respektálta és annak gyakorlását megghusította.”

A nyomozás során kihallgatott tanúk: dr. Kleinesel Jakab, Jony József, Fillinger Károly, Singer Sándor dr., Kacziány Géza stb. azt vallották, hogy Hindy tényleg mindenben kedvezett a kormánynak. Voltak tanúk arra, hogy a zárórát törvényellenesen tüzte és hirdette ki, a kitűzés után pedig az ajtókat elzárta. Pedig még ott állt tizenöt függetlenségi és szavazni akart. Pagács János tanító pedig azt vallotta, hogy őt megfenyegette arra az esetre, ha nem Plószra szavazna.

Mielőtt megindult a bizonyítás, Fried dr. védő jelezte, hogy Hecht annak idején fegyelmi följelentést is tett Hindy ellen. A közigazgatási bizottság, valamint Tisza akkori belügyminiszter azonban nem rendelték el a vizsgálatot, mert szerintük nem történt törvénysértés. Ez fontos a mai pör sorsára s kéri az iratok beszerzését. Balázs ügyész ezt nem tartja fontosnak, de Bródy dr. védő csatlakozott védőtársa előterjesztéséhez, azzal a hozzáadással, hogy a bíróság azután ítélni belátása szerint.

A törvényszék elrendelte az akták azonnali

beszerzését s aztán kezdetét vette a vádlottak kihallgatása.

Kassics Péter kijelenti, hogy nem érzi magát bűnösnek.

Bakonyi elnök: Mi a védekezése?

— Itt a képviselőválasztásról lévén szó, mint alkotmányjogi dologban, ugyszólván hivatalból jártam el. Az eminenter politikai kérdésben kötelességem volt szót emelni.

— Mily minőségben?

— Mint fővárosi bizottsági tag, akinek, bár fizetés nélküli funkcionárius, szintén vannak kötelességei.

— Mire alapította ön vádjait?

— Először hangsúlyozom, hogy én a magam részéről semmiféle állítást nem tettem. Hindy választási elnök ellen súlyos vádak szellőztetett a sajtó, ezeket aztán egy interpelláció tárgyává tettem. A vádak öt napig cáfolatlanok maradtak s nekem az volt a nézetem, hogy Hindy, ha a vádak valók, nem lehet a hamarosan elkövetkező új választásnak is az elnöke.

A tárgyalás tart s mivel 37 tanu vár kihallgatásra, itélet ma nem lesz.

A szabad orvosválasztás.

Aradi orvosok véleménye.

Szép, de kivihetetlen.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 7.

Most, hogy nemsokára tárgyalás alá kerül a képviselőházban a betegsegélyező pénztárakról készített törvényjavaslat, amelynek törvénybe iktatása már csak hetek kérdése, az aradi és aradmegyei orvosok körében felmerült az a kérdés, hogy a pénztárral létesítendő megállapodást a szabad orvosválasztás, avagy fikszfizetés alapján kössék-e meg? E tárgyban az Országos Orvosszövetség aradi és aradmegyei fiókja szombaton gyűlést is tartott, amelyen a kérdést szavazással döntötték el. Az orvosok többsége — mint megirtuk — a szabad orvosválasztás mellett foglalt állást, mert azt a megoldást tartják előnyösebbnek.

Mint említettük, ebből a határozatból kifolyólag surlódás támadt a szövetség kebelében, mert az aradi orvosok többsége a fiksz fizetés mellett kardoskodik és helyteleníti, hogy a kérdésbe a megyei orvosok, akiket az ügy egyáltalán nem érint, is beleszóltak. Ma kérdést intéztünk az aradi orvosi kar néhány vezető-férfiához és Czukor László kerületi pénztári elnökgazdátához, akik valamennyien odanyilatkoztak, hogy a szabad orvosválasztás mint ideál lebeg az ő szemük előtt is, de ma még gyakorlatilag keresztülvihetetlen. Az érdekes véleményeket alább közöljük:

Vas Sándor dr.,

az aradi szövetség elnöke.

Ugy a szabad orvosválasztás, mint a fix-fizetés mellett sok érv sorakozik. Véleményem szerint a szabad orvosválasztás volna az ideálisabb állapot, ehhez azonban sok pénz kell, amit sajnos nélkülözünk. Az ügyben egyelőre további lépéseket nem teszünk, hanem megvárjuk a javaslatnak törvénybe iktatását és akkor kezdjük meg a tárgyalásokat a kerületi pénztárral. Arról, hogy a szombati gyűlés határozatából kifolyólag konfliktus készülne, nem tudok, mert e tárgyban a gyűlés óta még nem érintkeztem kollégáimmal.

Kabdebó János dr.,

tb. városi főorvos.

A legideálisabb ellátása a betegsegélyező pénztárhoz tartozóknak a szabad orvosválasztás. A helyi viszonyokat tekintve, nálunk Aradon azt most kivihetetlennek és sérelmesnek tartom.

Tisch Mór dr.,

tb. városi főorvos.

A szabad orvosválasztási rendszert kitűnően tartom. De ma még kivihetetlen s helytelen az orvosszövetség határozata, amely érzékenyen sérti nyolc aradi kartárs érdekét. Pedig az orvosszövetség arra való, hogy tagjainak érdekeit megvédje. Hagyják meg a kezdő-orvosoknak azokat a biztos existenciát nyújtó pénztári orvosi állásokat, amelyeket a jövőben még szaporítani és jobban is dotálni fognak s ne hozzanak olyan határozatokat, amelyek a pénztárak anyagi helyzeténél fogva amúgy sem vihetők keresztül.

Czukor László,

a kerületi betegsegélyező pénztár igazgatósági elnöke.

Ideálisan szép dolog volna, ha a betegsegélyezési pénztárhoz tartozók szabadon választathatnának Arad valamennyi orvosa között. De a praktikus életben ez kivihetetlen, mert a pénztár nincs abban a helyzetben, hogy az egyes látogatások vagy vizitációk után fizesse az orvost. A szabad orvosválasztás különben káros az orvosok szempontjából is, mert egyik-másik orvost favorizálnának a betegek, míg a többiek elesnének az őket is joggal megillető keresettől. Megeshetik az is — nem pozitívumként mondom, de fölemlitem mint lehetőséget — hogy valamelyik orvos táppénzt utalna még akkor is, amikor a beteg tényleges állapota szerint nem járna, csak azért, nehogy elveszítse a páciens. Ez pedig nagyon megkárosítaná a pénztárt, amely amúgy sem fukarkodik a táppénz kifizetésével.

A kerületi pénztár eddig is tudta kötelességét az orvosokkal szemben, a jövőben is tudni fogja. Nem tökeszerzés a célja, hanem az, hogy tagjainak, orvosainak és alkalmazottainak érdekeit megelégedésre szolgálja. Ezt pedig szabad orvosválasztás esetén nem tenetné, mert nem áll erejében és ezért sérelmes az orvosszövetségnek határozata, amelyet idegenek szavazatával vittek keresztül.

IRODALOM ES MŰVESZET.

A színház műsora:

Kedd: Bohémszerelem, operett. (Bérlét A.)
Szerda: Asszony, dráma. (Bérlét B.)
Csütörtök: Drótosító, operett. (Bérlét C.)
Péntek: Hamlet, dráma. (Bérlét A.)
Szombat: Vigaszok, operett. (Bérlét B.)
Vasárnap: Délután: Erő szöve, színmű. Este: A leányrablás, népszínmű. (Bérlét C.)

* **Yvonne Trevile a Népszínházban.** A Népszínházban ma a karszemélyzet javára *Yvonne Treville* is fellépett. Fellépési díja ezer korona volt, amelyet egészen átengedett a karszemélyzetnek. Hálából ezért a kóristák öltözöje előtt szerenádot rendeztek.

* **Ügyvédcsárdás.** Dóczy József, a híres dalköltő egy ügyvédcsárdást írt. A csárdás Dóczy legsikerültebb zeneművei közé tartozik. Az ügyvéd-csárdás szövege így szól:

Fiskális ur! kérem szépen,
 Instanciát írjon nekem,
 Megöl engem a bubánat,
 Besorozták a rózsámat.

Üzenje meg a császárnak,
 Ereszse el a rózsámat
 Talál másat akár ezret,
 Hagyja itthon ezt az egyet.

Ha én uridáma lennék,
 A császárhoz magam mennék,
 Ha engemet sirni látna,
 Bizony Isten megsajnálna.

* **Bohémszerelem.** Henry Herbay bájos és rég látott operettje, a *Bohémszerelem* van a keddi nap műsorán. A darab, mely a múlt

szézon legvonzóbb ujdonságai közé tartozott, most a következő szereplőkkel kerül színpadra: Nyáray, Delli, Szathmáry, Kulcsár, Faludy, Ladiszlav, Várnay, Borbél, Hunyady, Beregi, Sz. Rontay Boriska, Kaposi Józsa, Zalay, Zsigmond és Benkóné Résztes vesz tehát az előadásban az egész operettszemélyzet.

A hadseregszállítások.

Kabinetválság készül.

(A delegációs ebéd.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése —

Arad, január 7

Amíg a budai várpalotában kedélyesen folynak a delegációs ebédek s a delegátus urak szívdobogva várják a király megszólítását, a háttérben igen komoly és jelentőségteljes csemenyek készülnek. A hadseregszállítások ügyét a két delegáció annyira elmérgesítette, hogy a különben nem tulságosan nagyjelentőségű kérdés kedvező megoldásához a magyar kormány egész presztizsét köti s — amint fővárosi tudósítónk jelenti, — kedvezőtlen döntés esetén kabinetválság üthet ki. Az erély, melyet a kormány e kérdésben mutat, mindenesetre helyeslendő, csak az a kérdés, hogy amikor a kabinet már ilyen másodrendű fontossággal bíró kérdésnél a nagy ágyuval rukkol ki, mi fog történni, ha a gazdasági kérdések egész komplexumában nem érvényesítheti a magyar álláspontot?

Mai távirataink:

(A delegációs ebéd.)

Vasárnap este hét órakor volt a második udvari ebéd a királyi várpalotában. A tegnapi ebéden tulnyomó részt osztrák delegátusok voltak hivatalosak s az egész ebéd alatt meg is látszott ez a hangulaton. Az ebéden részt vett *Aehrenthal* külügyminiszter és *Beck* báró osztrák miniszterelnök, aki vasárnap délben érkezett a fővárosba, hogy az osztrák delegáció ülésén részt vegyen. A magyarok közül ott voltak az ebéden: Széll Kálmán, Rakovszky István, Buzáth Ferenc, Szabó István, Molnár János, Nagy Ferenc, Thaly László, Szivák Imre, Batthyány Tivadar gróf, Hellebronth Géza, Bohus Zsigmond báró, Kmetty Károly, Kornfeld Zsigmond, Harkányi Frigyes báró, Hoitsy Pál és Thorotzkay Miklós gróf. Ebéd után a király cerclet tartott, amelyen különösen osztrák államférfiakat szólított meg. A magyarok közül *Hoitsy* Pállal és *Kmetty* Károlylyal beszélt hosszasan, *Kornfeld* Zsigmondtól azt kérdezte, hogy kinek a helyére hivják a delegációba.

— Hegedüs Sándor helyére, felség! — válaszolta Kornfeld!

— Szegény! — mondotta a király. Er ist so pöhlich gestorben und war doch nicht so alt.

A király mélyen meg volt halva.

Ezuttal a cerclenél sokkal érdekesebb volt az a vita, amely a társalgó teremben a magyar és osztrák delegátusok között kifejlődött. Különösen tájékoztatták egymást a politikai viszonyokról és ezenközben szóba kerültek az összes aktuális kérdések. *Aehrenthal* külügyminiszter pedig *Nagy* Ferencsel vitatkoztak s bizony a függő kérdésekben nem igen egyeztek a véleményük.

Érdekes, hogy az ebéden ma a honvédenekar szolgáltatta a zenei élvezeteket s a félhivatalos jelentés dicsekedve emlegeti, hogy *Bachó* karmester magyar egyvelegét is előadták, melyben van néhány ütem a *Kossuth-nótából*.

A karmester azonban elsikkasztotta az ütemeket és a megfelelő helyen a Heretyutyutyu ütemeit játszatta a zenekarral.

(A kabinetválság magva.)

A legérdekesebb és legsürgösebb kérdés most a hadseregszállítások kérdése. Ha az osztrák delegáció elfogadja a szombaton beterjesztett határozati javaslatot, akkor elkerülhetetlenek a bonyodalmak. Az első baj a magyar delegációban lesz. Ide fogják ugyanis átküldeni az osztrákok határozataikat egyeztetés végett s alig tudják elképzelni a magyar politikusok, hogy a magyar delegációban simán muljék el ez a dolo.

Az osztrák kormány is kezdi kényelmetlenül érezni magát emiatt. Beck báró osztrák miniszterelnök már olyat is mondott *Wekerle*-nek, hogy újból kellene tárgyalni. Ezzel szemben *Kossuth* Ferenc kijelentette, hogy a szerződés által biztosított jogokat teljes épségükben megakarja óvni, ehhez jogosan ragaszkodik, sőt most már erélyesebben fogja követelni a munkabérek beszámítását. A kérdéssel a magyar kormány a szerdai minisztertanácson foglalkozik.

Egy fővárosi estilap jelentése szerint a hadsereg szállítások ügye már a szombati minisztertanácson szóba került s a kormány ekkor kimondotta, hogy arra az esetre, ha a hadseregszállítások kérdésében a magyar álláspontnak nem tud érvényt szerezni, felveti a kabinetkérdést.

(A kiegyezési tárgyalások.)

Vasárnap délelőtt a monarchia két államának közgazdasági miniszterei értekezletet tartottak, amelyben magyar részről *Wekerle* Sándor dr. miniszterelnök, *Kossuth* Ferenc kereskedelemügyi miniszter, *Darányi* Ignác földmívelésügyi miniszter és *Szterényi* József kereskedelemügyi államtitkárt osztrák részről *Beck* báró miniszterelnök, *Korytowski* lovag pénzügyi, *Auersperg* gróf földmívelésügyi és *Fort* dr. kereskedelemügyi miniszter és vele együtt *Roessler* lovag osztályfőnök vettek részt. Minthogy az értekezleten a Balkán államokkal kötendő kereskedelmi szerződések kérdése is szóba került, *Aehrenthal* báró külügyminiszter is részt vett a tanácskozáson.

A délután folyamán *Wekerle* dr. miniszterelnök *Korytowski* lovag osztrák pénzügyminiszterrel, majd *Beck* báró osztrák miniszterelnökkel tárgyalt. Ezen tanácskozások kizárólag az Ausztriával kötendő kiegyezés kérdéseire vonatkoztak. A pénzügyminiszter részvételéből következtethetni, hogy e tanácskozások nevezetesen a fogyasztási adók iránt való meg-egyezést célozták.

Az osztrák miniszterek még az este folyamán visszatértek Bécsbe; csupán *Roessler* lovag osztrák osztályfőnök maradt még itt hivatalos ügyben.

Merénylet egy bank ellen.

Ötezer dollár és egy bomba.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, január 7.

Az anarchista örület, amely eddig főleg a koronásfők s állami funkcionáriusok ellen irányult, most a gazdasági élet fejedelmét, a bankokat is kikezdte. Ma véres bombamerényletet követett el a tett propagandájának egyik hiva *Filadelfia* legelső pénzintézete ellen, még pedig eredményesen. A Ravacholok, Luchenik, Vaillantok, Caseriok fajtájához most odacsatlakozott a legújabb név: *Müller*. És a tábor nő tovább. Amerikában, ahol több a szabadsága még a gonosztevőknek is, mint Európában, valóságos hadserege nő az anarchista eszmének. Bakmin és *Krapotkin*, a tett propagandájának első hirdetői mégsem így gondolták a dolgot...

Filadelfia-ból táviratozzák: Az itteni nem-

zeti bankban megjelent egy ismeretlen ember és az igazgatótól 5000 dollár kiutalását kérte. Az igazgató erre azt mondta az idegennek, hogy várjon néhány percet, amíg az utalványt megírja. Közben telefonon értesítette a rendőrséget a gyanus emberről.

Az ismeretlen ezalatt a pénztárhoz fordult és tőle kérte az 5000 dollárt. A pénztáros meglagadta a kérelem teljesítését, mire az idegen kabátja alól bombát huzott elő és a pénztárhelyiségben a földre dobta. A bomba felrobbant és megölte a pénztárost, a segédpénztárost és a merénylőt, több embert pedig megsebesített.

Az explózió összetörte a banképület ablakait és fölgyújtotta a palotát is. A bank könyvei megsemmisültek és nagyon sok bankjegy elpusztult. A bank a legelső pénzintézetek egyike *Filadelfiában* és a banknál elhelyezett letétek meghaladják a 80 millió dollárt.

A merénylőt, aki szegényesen volt öltözve, állítólag *Müller*-nek hívják.

A vendéglősök muzsája.

Aradi színészből — vendéglős.

Arad, január 7.

Aki egy pár cipőt elkoptatott a világot jelentő deszkákon, — így tartja a hagyomány, — az színész marad mindhalálig. Ezt a mondást korántsem cáfolja meg az a komoly tény, hogy *Palóczy* Pál, az aradi színház segédszínésze vendéglőt nyit s *Thália* asszonyával minden további viszonyt megszakít. Ő, aki nős ember létevé igen régóta folytatja ezt a viszonyt, s aki nem egy, de igen sok pár cipőt szakított el a színpadon, ezentúl a borok és sörök birodalmába teszi át főhadiszállását, az ügyelő helyett a csapost fogja szidni s legfőbb boldogsága az lesz, ha a spricereket és söröket nyílt színen ujrátartja a közönség. Mindez azonban nem jelenti azt, hogy *Palóczy* végleg lemondana a színészségről.

Palóczy Pál most vasárnap nyitja meg a vendéglőjét a régi *Kispipa* helyén. Afele vig bohém-tanya lesz ez a hely, találkozója Arad színészeinek, újságíróinak, művészeinek. Éjfél előtt és éjfél után egyformán kaphat az ember meleg ételt és ami a fő, bablevest. A bablevés ugyanis köztudomás szerint az éjszaka fogyasztandó eledelök királya, amelynek elfogyasztása után — amint azt szavahihető forrásból tudjuk — nyugodtan meghalhat az ember. Ha nem hal meg: annál jobb. Szóval a *Palóczy* vendéglője olyan „Fészek“-féle összejöveteli hely lesz, melyről a jövőendő történetírói fel fogják jegyezni, hogy Arad szellemi elitje ott étkezett és ott ivott a kultúra jóvoltáért.

Mielőtt a vendéglő megnyílnék, *Palóczy* elbucuzik a színpadtól. Pénteken, mint *Hamlet* apjának szelleme, a föld alól fogja megesketni az összes színészeket, hogy más vendéglőbe nem járnak, csak az övébe. Esküdjetek! — fog szólni a lehető legdohosabb hangon s ezzel befejezi a művészi pályát. A bucsuzás alkalmából értesüléseink szerint a vendéglősök muzsája, aki tudvalevőleg nem azonos *Klopfstein* Ernő párttitkárrel, — homlokra fogja csókolni *Palóczyt*, aki e csókkal felszerelve indul, hogy meghódítsa a — gyomrokat.

Bármint szabadkozik azonban *Palóczy*, ő, mint vendéglős, mégis meg marad színésznek. Ha valaki délután öt órakor vacsorázni akar nála. Bánk Bánból idézi:

— Majd akkor kérem, „ha bérletet az esti fény kiegészít!”

Avagy hányszor fogja elmondani bankettek alkalmából a francia szindarabok kitünően szellemes mondását: *Uraim, tálalva van!* Es amikor valamely nem fizető, de annál részegebb embert kell ellátogatnia, hányszor fogja keserűen sziszegni *Shakespeare* VIII-ik *Henrik* királyának e lényes axiómáját: *Idétlen, turka disznó!* Ha valami ideges

vendég fizetni akar és dühösen csenget, *Palóczy* így fog kiáltani:

— Kongasd csak, kongasd csak, vén robotos!

Es így tovább. Mert a színész sosem tagadja meg önmagát. Homlokra csóko hatja a vendéglősök muzsája akárhányszor, ő megmarad annak, aki volt. Legföllebb annyi változik, hogy a dán királyfi híres mondását eként fogja elmondani naponta néhányszor:

— Az ét, vagy nem ét kérdése ez!

EGYESÜLETI ELET.

Károlyi Gyula gróf és az aradi művész-társaság.

Arad, január 7.

Az Aradi Képző- és Iparművészeti Társulat, Aradnak e fiatal, de máris elentős kultur-egylete tudvalevőleg *Károlyi* Gyula gróf főispánt kérte fel és választotta meg az egylet diszelnöki állására. A főispán, kit megválasztásáról a napokban értesített az egyesület, a következő levelet intézte annak igazgatóságához:

Az Aradi Képző- és Iparművészeti Társulat Igazgatóságának

Arad.

Köszönettel vettem azon szíves értesítésüket, hogy a társulat alakuló közgyűlésén engem azzal tisztelt meg, hogy diszelnökkévé választott. Ezen megtiszteltetést köszönettel fogadom és azon leszek, hogy kulturális munkájokban tőlem telhetőleg segítségökre legyek.

Fogadják kérem őszinte tisztelem nyilváníását.

Károlyi Gyula gróf.

A művész-társaság 20-án küldöttségileg fog tisztelegni *Apponyi* Albert gróf vallás és közoktatásügyi miniszter előtt, hogy őt a védnökség elfogadására felkérje.

Schönaich a kétéves szolgálatról

Nagy létszámemeléssel jár.

Kossuth Lajos az osztrák delegációban.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 7.

Az osztrák delegáció mai ülésén *Schönaich* hadügyminiszter egy, az egész monarchiát rendkívül érdeklő fontos kérdésben nyilatkozott, amelyet a magyar tigrisek — mert a nép létérdekét érinti — még szóba sem mertek hozni. Egy interpellációban adott válaszában a hadügyminiszter kijelentette, hogy elkészült már a kétéves katonai szolgálat fokozott bevezetésével, de a reform megvalósítása az újonlétszám és a hadügyi költségek jelentékeny emelkedésével fog járni.

Az ülés másik érdekes mozzanata *Steiner* keresztényszocialista delegátusnak azon magasztaló szavai voltak, amelyekkel *Kossuth Lajosról* jövőbeli szoboremelésével kapcsolatban megemlékezett.

A delegáció tanácskozásáról az alábbi távirati tudósítást adjuk:

Az osztrák delegáció ma délelőtt teljes ülést tartott *Lobkowitz* Ferdinánd herceg elnöklete alatt. Az elnöki előterjesztések után három jelentéktelen interpelláció volt, amelyek után *Schönaich* hadügyminiszter több interpellációra válaszolt. *Bianchini* delegátusnak a Dalmáciával való közvetlen vasuti összeköttetés tárgyában benyújtott interpellációjára azt feleli, hogy ő maga is meg van győződve a dolog jelentőségéről. A kérdésről most tárgyal a két kormány.

Ami a *kétéves szolgálati időt* illeti, a miniszter kijelenti, hogy a kétéves katonai szolgálat fokként való rendszeresítését nemcsak kilátásba helyezheti, hanem ilyen projektus egy új véderőtörvénytervezet keretében el is készült. A kérdésnek realizálása az *ujonclétszám jelentékeny emelkedésével kapcsolatos*, nemkülönben emelkednek az anyagi kiadások is. A realizációnak tehát egész sereg előfeltétele van. Amig ezek nem teljesülnek, addig a kétéves szolgálat nem rendszeresíthető.

Ezután *Montecuccoli* gróf tengernagy felelt az interpellációkra, majd a napirendre, az 1904. évi zárszámadásokra tértek át.

Dobernigg delegátus támadja a jelentést és azt mondja, hogy a közös számszék elnöke *ignorálja a delegációt*. Kifogásolja, hogy a számszék elnöke nem jelenik meg a delegáció színe előtt.

Aehrenthal báró külügyminiszter kijelenti, hogy a számszék elnöke nem tiszteletlenségéből maradt távol a delegáció üléséről, hanem azért, mert nem tölt be felelős miniszteri állást.

Steiner delegátus kifogásolja, hogy a számszék elnöke a magyar delegációban megjelent, ide azonban nem jött el.

A delegáció ezután tudomásul vette a zár számadásokat.

Még *Burián* István báró közös pénzügyminiszter és *Aehrenthal* báró válaszoltak interpellációkra, mire a tanácskozás folytatását délután két órára halasztották.

A délutáni ülésen a rendkívüli hadügyi hitelt tárgyalták. *Einspinner* volt az első szónok, aki nagy derűtséget keltett, amikor egy magával hozott dobozból sorra előszedett keféket, fénymázt, gombokat s egyéb katonai szereket, hogy bemutassa silány minőségüket. A katonaságnak ezeket a proprietásokat 6 koronával számítják. Szólv rendes üzletben 2 korona 80 filléért vásárolta az egész készletet. A katonaságot tehát *rettenetesen becsapják*.

Silvester megjegyzéseket tesz a költség-előirányzatra.

Steiner a delegációk jelentőségének súlyosításáról beszél. A hadsereg szállításknál arra az álláspontra kell helyezkedni, hogy Ausztriának 80, Magyarországnak pedig csak 20 százalék jusson a szállításkból, mert ez felel meg a két állam közötti tényleges viszonyoknak. Átterve a közös hadsereg, kijelenti, hogy sokkal helyesebb volna, ha *különálló osztrák és különálló magyar hadsereg lenne* és minden állam viselné a maga hadseregének költségeit. Az új választói reformmal foglalkozván, annak a nézetének ad kifejezést, hogy a németeknek most van utóljára szavuk, mert az új választói jog alapján ezt majd *ki kell kutyordalni a csehektől*. Azt a kérést intézi a külügyminiszterhez, hasson oda, hogy a császár ne gyakoroljon nyomást a képviselőkre politikai nézeteik megalkotásánál.

Elnök kéri a szónokot, hogy ne vonja a vitába az uralkodó személyét.

Steiner kéri a kormányt, hogy oly erélyességgel járjon el Ausztria érdekeinek megvédésében, mint a magyar kormány, amely Rákóczi fejedelmet, akit egyszer rebellisnek nyilvánítottak, fejedelmi pompával hoztattak haza (közbeszólás: Nem az igazit hozták) és amely szobrot akar emeltetni annak a *Kossuth* Lajosnak, akinél nagyobb hőst és hazafit kevés nemzet története tud fölmutatni.

A delegáció ezután elfogadta a hadügyi hiteljavaslatot és azt a határozatot hozta, hogy az osztrák miniszterek a jövőben a delegáció összes teljes és bizottsági ülésein résztvehetnek.

Steiner delegátus köszönetet mondott az elnöknek pártatlan működéséért.

Lobkowitz herceg elnök erre a császár életetésével berekesztette a delegáció ez évi ülészakát.

TANÜGY.

(—) *Kinevezés*. A közoktatásügyi miniszter *Mátéfy* Erzsébet okleveles tanítónőt a simonyifalvai állami elemi népiskolához rendes tanítónővé nevezte ki.

HIREK.

Meghívás.

Arad város törvényhatósági bizottságának t. tagjait meghívom a f. évi január hó 8-án, kedden délután fél 6 órakor a „Millenium” külföldi éttermében (Széchenyi-utca) tartandó közgyűlési előértekezletre.

Aradon 1907. jan. 7-én.

Müller Lajos dr.

— *Polónyi a királynál*. Budapesti tudósítónk táviratozza: A király tegnap délután egy órakor Polónyi Géza igazságügyminisztert magánkihallgatáson fogadta, amely egy óra hosszúságú volt.

— *Udvari bál Budapesten*. Budapest-ről táviratozzák: Félhivatalosan jelentik, hogy a folyó hó 12-én tartandó udvari bál alkalmával kerülnek első ízben használatba a királyi várpalota új termei. A meghívókat már szétküldték és a nagyobb helyiségekre való tekintettel a helyőrség összes tábornokait és törzstisztjeit is meg lehetett hívni. — A félhivatalos *Bud. Tud.* megcáfolja egy estilapnak azt a híret, hogy a várak 70000 koronás nagy csillárja a napokban lezuhant és darabokra tört. Csak annyi igaz, hogy a napokban nagytakarítás volt a palotában és ez alkalommal levették a csillárt is.

— *Kihallgatások a királynál*. A király ma délelőtt a budai királyi várpalotában általános kihallgatást adott, amelyen megjelentek: *Czirák* Béla gróf főudvarnagy (fiával, József gróffal), *Dlauhowesky* Károly báró lovassági tábornok és *Gaudernak* József lovassági tábornok, hadtestparancsnok, valóságos belső titkos tanácsosok, *Csáky* Odön gróf és *Tabódy* József kamarások, *Ziegler* Lucian ellentengernagy, *Mörk* János altábornagy, hadtestparancsnok, *Fontenay* Lajos vikonte francia főkonzul, *Stöhr* Antal vezérhadbiztos, *Kotányi* Zsigmond, *Moravcsik* Ernő dr és *Maurer* Vilmos udvari tanácsosok, *Havas* József miniszteri tanácsos, *Koczian* Sámuel közigazgatási bíró, *John* Jenakie, *Maczalik* József, *Nagy* Gábor, *Paur* József és *Siegler* Konrad ezredesek, *Nagy* László, *Quinz* Károly és *Szöcs* Mihály alezredesek, *Kováts* Áron dr. főtörzsorvos, *Berger* Márk és *Pacha* Agost pápai kamarás kanonokok, *Arkövy* József dr. és *Polner* Odön dr. egyetemi tanárok, *Zielinski* Szilárd műegyetemi tanár, *Darvay* Károly, *Kosztka* György, *Mosdóssy* Imre, *Méhely* Pál és *Cs. Dezső* királyi tanácsosok, *Eckermann* Ede műszaki tanácsos, *Marosi* Ferenc főerdőtanácsos, *Stépan* Miksa főbányatanácsos, *Kazár* Adolf miniszterelnökségi segédhivatali főigazgató, *Roth* Alajos várkapitány, *Jankovich* György tanfelügyelő, *Grünn* János miniszteri titkár, *Bednarz* Róbert udvari segédlelkész, *Vajda* Zsigmond festőművész, *Imecs* Andor katonai irodai titkár, *Biringer* Sámuel és *Steiner* Mihály földbirtokosok, *Fischer* Béla, a magyar villamosági társaság igazgatója, *Stenge* Ferenc vármegyei főjegyző, *Bund* Károly, az orsz. erdészeti egyesület titkára, együttesen *Szunyogh* Dezső, *Haasz* József és *Duka* Achill műszaki tanácsosok.

— *Károlyi Gyula gróf a nemzetiségek államsegélyéről*. Aradvármegye közigazgatási bizottságának mai ülésén *Károlyi* Gyula grófelnök főispán indítványára a bizottság elhatározta, hogy fölrítatot intéz a kormányhoz a nemzetiségi egyházak és iskolák állami segélyének a közigazgatási hatóság útján való kiosztása iránt. Eddig a segélyt a kultuszminiszterium közvetlenül küldötte meg az illető egyházi és iskolai hatóságoknak. A bizottság a szakelőadók jelentéseinek meghallgatása után megalakította az ez évi albizottságokat.

— *Kossuth körlevele a 48-as képviselőkhöz*. Budapest-ről táviratozzák: *Kossuth* Ferenc, mint az országos függetlenségi párt elnöke ma körlevelet intézett a párt tagjaihoz, amelyben fölcsólitja őket, hogy a képviselőház üléseinek

megkezdésekor a fővárosban tartózkodjanak és a költségvetési vita alatt minél nagyobb számban jelenjenek meg a Ház ülésein. Itt említjük meg, hogy *Kossuth* ma vette át hivatalának, a kereskedelmi miniszteriumnak vezetését.

— *Wöfling* Lipót válópöre. Bécs-ből táviratozzák: *Wöfling* Lipót nevében *Frischauer* Emil dr. bécsi ügyvéd nyilatkozatot tesz közzé, amelyben a volt főherceg nevében kijelenti, hogy a válópörhöz fűzött kommentárok *valótlanok*. A válópörnek teljesen magántermészetű okai vannak és a nyilvánosságnak nincs joga azokat szellőztetni. *Wöfling* továbbra is visszavonultan fog élni.

— *Tömeges bírósági kinevezés*. Budapest-ről táviratozzák: A király tegnapelőtt szentesítette a bírák és ügyészek szervezetét módosító törvényt. A törvény első eredményeként 150 bírósági kinevezés okirata fekszik a király előtt. A kinevezéseket legközelebb publikálják.

— *Megoperált királyné*. Gmundenből jelentik: Orvosi jelentések szerint a hannoveri királyné e hó 5-ének éjjelén lágyéksérvben megbetegedett, úgy, hogy operációra volt szükség. A műtét teljesen sikerült.

— *A kulturpalota helye*. A kulturpalota hovaépítésének kérdése egyelőre nem jut dülőre. A mai rendkívüli tanácsülés ugyanis levette a közgyűlés napirendjéről az ügyet, azzal az indokolással, hogy a kérdés *nincsen eléggé előkészítve* és még tanulmányozásra szorul. A tanács is átlátta a városrendészeti bizottság által tett javaslat tarthatatlanságát és újabb tanulmányozás céljából visszaadja a terveket a mérnöki hivatalnak. Hogy a mérnöki hivatal miféle újabb javaslatokkal fog előállani azt nem tudjuk, de reméljük, hogy okulva a városrendészeti bizottság nevétséges javaslatán, a Baross-parknál alkalmasabb helyet fog keresni a kulturpalota céljaira.

— *A katedrán megőrült egyetemi tanár*. Brünn-ből táviratozzák: *Cservenka* József a brünni műegyetem tanára ma előadás közben hirtelen megőrült, a második emeleten levő tanterem ablakán kiugrott és *holtan* elterült a földön.

— *József főherceg — Szabó Károlyról*. Budapesti tudósítónk táviratozza: A házasságszédelgéssel vádolt *Szabó* Károly még szombaton, szabadlábra helyezése napján átvette a margitszigeti bérlet kezelését. *Vázsonyi* Vilmos dr. és *Perl* Soma dr. védőknél ma is többen jelentkeztek, akik bizonyítani hajlandók, hogy *László* Mihály országgyűlési képviselő panaszja büntetőjogilag meg nem áll. A védők a jelentkező tanukat *Kiss* István vizsgálóbíróhoz utasították, aki a szövevényes bűnygyben a vizsgálatot vezeti. A Margitsziget tulajdonosának, *József* főhercegnek jószágkormányzója, *Libits* Adolf udvari tanácsos ma a főherceg döntésekképpen tudatta *Szabó* Károlylyal, hogy neki *semmi oka sincsen a megkötött bérleti szerződés fölbontására*. A főherceg továbbra is őt tekinti a sziget bérletjének és fölcsólitja, hogy vegye át az üzlet vezetését. *Szabó* ezt már szombaton meg is tette. A bíróság a bérleti ingóságokra kimondta ugyan a zárlatot, de ez csak azt jelenti, hogy *Szabó* nem vitetheti el azokat a Margitszigetről. Ez különben nem is volt szándékában, sőt ellenkezőleg, a mai napon már nagyobb befektetéseket eszközölt.

— *Botrány után botrány*. Párisból táviratozzák: *Morny* hercegnő némajátékának második előadásánál megismétlődött a botrány. A rendőrség ugyanis *Morny* hercegnő fellépését betiltotta, mire egy fiatalember beugrott a hercegnő szerepébe. *Colette* Villy azonban fellépett és így ő volt a szidalmak központja. A közönség egy része „*lassuk Morny hercegnőt*” másik

része pedig „nem kell Morny hercegnő” kiállításokba tört ki és más reprodukálhatatlan kifejezésekkel illetve a szereplőket. Colette Villy ennek dacára a legnagyobb higgadtsággal játszott végig szerepét. Későbbi távirat jelenti, hogy a rendőrség Colette föllépését és a némajáték előadását is betiltotta. A darabot ezentul a játéklukokban, ahonnan kiindult, sem lehet többé előadni, mert ezeknek a kluboknak fenállása a bankotadók kiutasítása folytán kétségessé vált, ugyannyira, hogy a játékot már két nap óta beszüntették.

— **Krecsányi szubvencióját megvonták.** Temesvárról táviratozzák: A városi tanács ma, tekintettel arra, hogy a színházat a közönség nagy mértékben támogatja, *megvonta Krecsányi Ignác szinigazgatótól a 20.000 korona városi és 6000 korona állami szubvenciót.*

— **Az Almásy-uradalmak felügyelője.** *Gyuláról* írják: *Szekér Gyula, Almásy Dénes gróf hitbizományi uradalmainak felügyelője* leköszönt állásáról, amelyet évtizedek óta országos hírnévre szert tevő nagy buzgalommal és odaadással töltött be s a gazdasági téren szerzett kiváló érdemeiért legmagasabb helyről jövő kitüntetésben is részesült. A lemondás ténye meglepetésszerűleg hatott a közönség tulnyomó részére, bár voltak akik tudták, hogy a lemondás szándéka nem új keletű, hanem régebbi elhatározás következménye. Hír szerint *Szekér Gyulának felügyelői állásában nem is lesz utóda, hanem a hitbizományi uradalmakban a régi rendszer lép életbe, nevezetesen a kétegyházi, gyulavárii s sarkadi uradalmakban az ottani főtisztek önállóan fogják a gazdaságot vezetni.*

— **Uj román napi ap.** *Budapest-ről* táviratozzák: *Lupta* (harc) címen új román napilap indult meg Budapesten *Paul Ágost és Makareza Vazul* szerkesztésében. A lap, amelynek igazgatója *Vajda Sándor*, kiadótulajdonosa pedig *Vlád Aurél*, a román aspirációk megvalósítását és a románok gazdasági, kulturális és politikai téren való teljes egyenjogusítását vallja programul.

— **Egy híres zsoke há' a.** Newyorkból jelentik, hogy *Lewis Hary*, aki Taral után legkiválóbb zsokéja volt a magyar gyepnek és csupán a Lovar-egylettel támadt kellemetlensége miatt szerződött Németországba, a múlt hétfőn Kaliforniában — *Los Angeles* városában futtatás közben leesett a lóról és szörnyet halt. *Lewis* 33 éves volt, lovaglásával tetemes vagyona tett szert, amely özvegyére és leányára maradt.

— **Eljegyzések.** *Kösch G. Frigyes*, a szászrégeni tutajkereskedő-társulat cégvezetője és aradi fátalépének főnöke eljegyezte Szászrégenben *Kösch R. Helén* kisasszonyt, *Kösch C. T.* nagykereskedő s a szászrégeni tutajtársulat beltagjának bájos leányát. *Burza Simon*, az *Andrényi Károly* és fiai cég irodai alkalmazottja eljegyezte néhai *Vikol Sándor* és neje, szül. *Kádár Katalin* drauci szőlőbirtokos kedves leányát, *Piroskát*.

— **Kétféjű csecsemő.** *Barcsról* táviratozzák: Itt a napokban egy vándorköszörüs felesége egy ritka torzszülöttnek adott életet. A rendes fejlettségű gyermeknek ugyanis két feje és két nyaka volt. Az egyik fej valamivel fejlettebb volt a másiknál. A torzszülött három napig élt és táplálkozott.

— **Ignatieff özvegye Witte ellen.** Szentpétervárról táviratozzák: *Ignatieff* gróf özvegye ma erőlyes hangú levelet intézett *Witte* volt miniszterelnökhöz, amelyben inti, hogy férjének temetésén ne jelenjen meg, mert ha ezt megtenné, úgy *inasdval dobhatja ki*.

— **Szterényi József aranyérme.** Fővárosi tütösítőnk táviratozza, hogy a milánói kiállítás vezetősége Magyarországot kiváló részvételeért

aranyérmet veretett *Szterényi József* államtitkár, a magyar kiállítási bizottság elnökének tiszteletére. Az érem arany példányát ma küldték meg az államtitkárnak, rendkívül meleg-hangu levél kíséretében.

— **Színész és tőkepénzes.** Az életben persze könnyű a pirulás, sápadás. Ezt tapasztalhatta *Sarkadi Aladár*, aki a kereskedelmi csarnok legutóbbi estélyén *Szerenisszimust* játszotta. Koncert után a társaságba vegyült és ott összekerült egy előkelő bankigazgatóval és egy igen gazdag predikátumos nagykereskedővel. A bankár pedig odaszólt a nagykereskedőhöz:

— Tessék kellő reverenciával viselkedni a nagyságos művész ur iránt . . .

— Megteszem amugy is: miért hangsúlyozza ezt? . . .

— Megmagyarázom. A művész ur az ő megtakarított pénzét a mi bankunknál helyezi el. On pedig a mi intézetünket tiszteli meg, ha hitelre van szüksége. E szerint tehát ön a *Sarkadi Aladár* adósa . . .

— No, ha így vagyunk, mondja *Sarkadi*, akkor én holnap meg fogom vizsgálni a cég könyveit . . .

— Legyen szerencsém, kacag a nagykereskedő, aki körülbelül egy ebédre költ annyit, mint amennyi a művész kamatozó tőkéje.

— **Haldokló bankok.** Azok az államjegyek, a melyek még forgalomban vannak, ebben az évben teljesen érvényüket veszítik. Ugyanis az 5 frtos és 50 frtos államjegyeket 1907. augusztus 31-ig kell bemutatni az Osztrák-Magyar Bank budapesti vagy bécsi főintézeténél vagy a bank fiókjainál, ahol az államjegyek helyett megfelelő összegű koronaértékű bankjegyet szolgáltatnak ki. Aki tehát 1907. augusztus 31-ig az 5 frtos és 50 frtos államjegyeket be nem cseréli bankjegyekre, az elveszti pénzét, mert az említett államjegyek 1907. szeptember 1-én már érvénytelenekké válnak és ezentul megkérvényezni sem lehet, mert az ilyen kérvényeket a pénzügyi kormányzat nem veheti többé figyelembe. A legutóbbi november végéről szóló kimutatás szerint — mint a *Hitel* írja — még 1.292.250 forintnyi ily államjegy volt beváltatlan. Az Osztrák-Magyar Bank decemberben még beváltott 31.797.70 korona értékű ily államjegyet, továbbá a birtokában is maradt még 3279.90 korona értékű, a mit legközelebb szintén bevált. Ezzel valószínűleg azután meg is szűntek már az államjegyek, mert a többi jobbára megsemmisült és nem kerül többé beváltásra. Az a mintegy harmadfél milliárdnyi államjegy a két államkincstár nyeresége lesz. Ez alkalommal megemlítjük, hogy a még forgalomban lévő 10, 100 és 1000 frtos forintértékű bankjegyek is becserelehetők, még pedig a 10 frtos bankjegyek 1909. augusztus 31-ig, a 100 frtos bankjegyek 1910. október 31-ig és az 1000 frtos bankjegyek 1910. december 31-ig. Ez időn túl a bank egyáltalában nem váltja be a forint értékű bankjegyeket.

— **Halálozás.** *Perepotits István* dr. volt aradi, most budapesti főgimnáziumi tanárt súlyos csapás érte: édesatyja, *Perepotits Ferenc* igazgató-tanító Beő-Sárkányban váratlanul elhunyt.

— **Felfüggesztett községi jegyző.** *Ujaradról* írják lapunknak, hogy *Schäffer Béla* járási főszolgabíró *Wagner János* rétháti községi jegyzőt állásától felfüggesztette és ellene a fegyelmi eljárást elrendelte. A felfüggesztés oka, hír szerint, hivatali visszaélés és mulasztások.

— **A magyar iparért.** A hazai ipar hathatós támogatása érdekében a közoktatásügyi miniszter a tanfelügyelők útján utasította az ország összes tanintézetének igazgatóit, hogy az iskolákban készitendő kézimunkákhoz szükséges anyagokat, amennyiben azok itthon is előállíthatnak, belföldi iparosoktól és gyárosoktól szerezzék be, kiknek címei felől, ha az illető anyagok mintái a tanintézetek hozzá beküldik, a m. kir. kereskedelmi muzeum igazgatósága (Budapest, V. Akadémia-utca 3. sz.) díjtalanul ad felvilágosítást.

— **Hamis takarékpénztári könyv.** Az aradi rendőrség eljárást indított *Ivanov János* ker-

tész ellen, aki egy *Petrovics György* nevű társát egy hamisított takarékpénztári könyvvel négyszáz korona erejéig megkárosította. A hamisítás tegnap kiderült, mire a rendőrség beidézte *Ivanovot*, aki beismerte, hogy a könyvet ő hamisította. Az ügyet a rendőrség áttette az aradi kir. ügyészséghez.

— **Az Illés-utcai fiúiskola pásztorjátéka.** Ritka szép iskolai ünnepély folyt vasárnap délután az Illés-utcai iskolában. A közönség zsu-folásig megtöltötte a nagy munkatermet és élénk érdeklődéssel, zajos tetszésnyilvánítással kísérte az előadást, a mely mindvégig lekötötte a figyelmét. A közönség soraiban voltak: *Varjassy Lajos* h. polgármester, *Csák Cirjék dr.* rendfőnök, sok szülő és tanügybarát, akik mind a legnagyobb elismeréssel adóztak a szereplőknek. Szereplők voltak: *Miskovits Elza*, *Szöke Mariska*, *Neilinger Böske*, *Klein Lajos* és *Angele Jenő* vendégek, *Jakab L.*, *Dauda L.*, *Ehling J.*, *Kerek V.*, *Konrad M.*, *Nyári J.*, *Liveri B.*, *Szokrics R.*, *Szekeres J.*, *Rozenzveig A. VI.* oszt. tanulók, kik valamennyien dicséretesen megállták helyüket. A beérkezett adományokért, különösen pedig *Pap Ignác* gör. kel. püspök 20 kor. ajándékaért ezuton fejezik ki köszönetüket. A tiszta jövedelem 102 korona volt a napközi otthon javára.

— **Kinevezés.** A közoktatásügyi miniszter *Piblinger Lajos* világosi állami elemi iskolai tanítónak az alsóllí ujonnan szervezett állami elemi népiskolához törént áthelyezése következtében megürült világosi állami elemi iskolai tanítói állásra *Daul János* okleveles tanítót nevezte ki.

— **Az ipartestület közgyűlése.** Az aradi ipartestület előjárósága *Steigerwald Alajos* elnökle alatt ma gyűlést tartott, a melyen két fontos ügy: az új vásárrendtartási és a fuvarozási szabályrendelet került tárgyalásra. A két szabályrendeletet a városi tanács küldte át véleményezés végett az ipartestületnek, amely ma már le is tárgyalta a tervezeteket. A véleményt holnap átküldik a városnak, hogy még a szerdai közgyűlés foglalkozhassék azokkal. Az ipartestület február 24-én tartja meg közgyűlését.

— **A lapok és a közönség.** *Kassai* lapokban olvassuk a következő értesítést: A mindinkább nyomasztó általános drága viszonyok kényszerítő hatása alatt, de különösen azon — 1906. október hó 15-én — beállott körülmény következtében, hogy a szedőmunkások tetemes béremelése és a papiros árának jelentékeny fel-szökkenése a *lapok nyomdai előállítását rendkívül nagy mértékben megdrágította*, a kassai lapok, u. m. a Felsőmagyarország, Napló, Kassai Hírlap, Kassai Ellenőr egyértelműleg és szolidárisan elhatározták, hogy 1907. január 1-től kezdve, bármiféle intézet, egyesület, kör, szövetkezet, testület, társulat, vagy társaság részéről a fentebb felsorolt lapokhoz érkező *mindennemű közleményeket* u. m.: meghívókat, kimutatásokat, valamint összejövetelek, felolvasások, gyűlések és hangversenyek, multságok, tombolák és bálók előzetes hirdetését stb., továbbá eljegyzési híreket és köszönetnyilvánításokat, valamint személyes érdekű közleményeket — miként a fővárosi és külföldi lapok — ezentul *csakis díjazás fejében közölnek*. A kassai lapoknak ezen, a viszonyok által kellőképp megokolt akciója a legtávolabbról sem irányul nyereszke-désre, hanem az eddig nyújtott tömeges és mindinkább szaporodó ingyen szolgáltatások megszüntetésével, az illető közlemények közzétételével felmerülő *készkiadások némi megtérítésére* fog szoritkozni, szerényen megállapítandó határok között.

— **Rablótámadás egy egyetem ellen.** *Pétervár-ról* táviratozzák: Hallatlanul vakmerő rablómerénylet történt Péterváron. Négy fegyveres rabló fényes nappal behatolt a műegyetem épületébe azzal a szándékkal, hogy kirabolja az egyetem pénztárát. A szolgák segélykiáltására több tanár besietett a pénztárhelyiségbe, mire a rablók lövöldözni kezdtek. A lövések zajára kirohantak a tantermekből a hallgatók is. A rablók erre kerekét oldottak. Golyóik két tanárt, egy hallgatót és egy szolgát megsebesít-

tettek. Az angol irodalom tanárának sebesülése halálos.

— **Állatorvos-választás.** Kisjenői körállatorvosnak 13 pályázó közül *Engel Bernát* simándi községi állatorvost választották meg egyhangulag.

— **A polgármester je entése.** Aradváros polgármestere az elmúlt hónapról az alábbi jelentést terjeszti a közgyűlés elé: Tekintetes Törvényhatósági Bizottság! Városunk 1906. évi december havi közigazgatási működéséről jelentésemet következőkben terjesztem elő: A közegészségi állapot az előző havihoz képest kedvezőtlenül alakult, a betegülések szaporodtak és a halálozási arány is emelkedett. A heveny ragályos betegségek közül a kanyaró lépett oly nagy mérvben, hogy járvány jellegét hatóságilag meg kellett állapítani s a gáji községi iskolát és óvodát be kellett zárni, ellenben a két belvárosi tanostály újra megnyitott. A járványtovaterjedésének megállítására a szükséges intézkedések az orvosi hivatal jelentése és véleménye alapján megtétettek. A népesedési viszonyok kissé hanyatlottak, de mégis kielégítőek voltak. Élve született 138 gyermek, 77 fiú, 61 leány; törvényes 104, törvénytelen 34. A születések évi aránya 1000:306. Házasság kötött 49. A személy és vagyonbiztonság nagyobb mérvű bűnesetek által megzavarva nem volt. A 72 esetben felmerült kisebb tolvajás tettesei 68 esetre nézve kinyomoztattak. Letartóztatta tott, részben előállított 196 egyén, ezek közül elítélte 53, a bíróságnak átadott 16, kiutasított 53. Tíz 6 esetben volt, nagyobb arányokat azonban egy sem öltött. A bejelentési hivatalnál bejelentett 1476 beköltözés és 1223 kiköltözés. Bejelentés mulasztásért büntetett 3 egyén. A kapitányi hivatalnál, mint iparhatóságnál, iparjogositványt nyert 23 iparos, 12 kereskedő iparát áthelyezte 1 iparos, megszüntette 16 iparos, 2 kereskedő.

Az adóbehajtás eredménye a következő volt. Befolyt: összesen 176825 kor. 01 fill., hadmentességi díj 2164 kor. 12 fill., jog és bélyegilleték 10211 kor. 42 fill., községi adó 41552 kor. 61 fill., leiratott 5854 kor. 81 fill., összesen 47607 kor. 42 fillér.

A házipénztár bevétele volt 274083 kor. 56 fill., kiadása volt 231628 kor. 49 fill., maradványa 16355 kor. 70 fill.

A különféle alapok bevétele volt 1018607 kor. 87 fillér, kiadása volt 151872 kor. 43 fill., maradványa 866735 kor. 44 fill. Tiszta vámjövedelem 9049 kor. 38 fill. Az állategészségügy kielégítő volt.

— **Közvetnyilvánítás.** Az aradi izr. népkönyha javára az elmúlt héten N. N. 50 koronát és nagyértékű élelmiszereket, a Victoria takaré- és hitelegylet 50, Ehrenfeld Mór és neje (Fibis), Kaufmann Mátyásné (Györök), Pick Ernőné, Inkei Emilné, Hegedüs Lászlóné, dr. Kovács Marcellné, dr. Mittler Izidorné, N. N. 10-10 koronát adományoztak, amely nemeslelkű adományokért hálás köszönetét fejezi ki az elnökség. A jövő héten a védasszonyi tisztelet *Goldschmidt Sándorné, Halász Jenőné és Montág Sándorné* fogják ellátni.

— **Birtokcsere.** Az aradi törvényszék telekkönyvében az elmúlt héten a következő birtokváltozások történtek: Papp Imre és neje Biró Lidia eladják az aradi 2.83. sz. tjkvben felvett Miklós utca 47. sz. házat 1200 koronáért Kajtor József és neje Török Annának. — Farkas János és neje Juhász Etelka eladják az aradi 1317. sz. tjkvben felvett Virágutca 23. sz. házat 2440 koronáért Kapotsy Emilné sz. Störk Zsuzsannának. — Sándor (Schwarz) Hugó és tulajdonostársai eladják az aradi 972. sz. tjkvben felvett Zoltán-utca 3. sz. házat 700 koronáért Hezsdő Béla és neje Nyerges Veronikának. — Moiz Pável és neje Csinpojes Gyula eladják az aradi 956. sz. tjkvben felvett Mihály utca 86. b. sz. házat 100 koronáért Otava Ilie és neje Bontó Szófiának. — Az aradmegegyei takarékpénztár eladja az aradi 162. sz. tjkvben felvett Tél-utca 4. sz. házat 13.000 koronáért Kelemen Pál és neje Hoffenpradel Reginának.

— **Nagy alkalmi tárat Weinberger Ferenc** ékszerésznél Arad, Andrassy-tér 20. sz. Fischer Eliz-palota. Aki szeretettel egy gyönyörű szép ékszer-tárggyal öhajtja a karácsonyi ünnepekre meglepni, az forduljon bizalommal hozzá. Csakis kiváló finom ékszerek, haj-

szálra szabályozott valódi genfi arany, ezüst és acél, női és férfi zsebórák kerülnek szolid és olcsó árakon eladásra, tört arany és ezüst kicseréltetik, avagy a legmagasabb áron vásároltatik, gyors, szolid és pontos kiszolgálát. Telefon 489. Arad legelső és legrégebbi ékszerkészítési és javítási műhelye. 2479

— **Praeservatív** ideális legjobb minőségben Vojtek és Weisznál. 112

Párisi divatlevél.

Páris, január elején.

A korcsolyázás, a hideg és főleg a divatnak kifürkészhetetlen hullámzása most megkívánja, hogy minden valamire való toálett prémmel legyen díszítve. Vannak hasznos és vannak szép préme. A szépek — mint egy nagy költő az asszonyról és a liliomról mondja — haszttalanok, a hasznosak pedig nem tulságos szépek. De azért mindenki megtalálja a magának valót. Szerény véleményem az, hogy a chinchillát és a hermelint csak este kelene viselni, drága brokát, bársony ruhák szegélyezésére, díszítésére. Ebben a szezonban — vagy mondjuk — utószezonban, a coboly a legkedvesebb prém, ugy esteli, mint nappali viseletre. A többiek a sealskin és kékróka. Előbbi megtartja fényét, utóbbi hamar elkopik és bizony meg is csunyl.

Legujabban a színházakban, mindenütt fehér-rókat viselnek a hölgyek a nyakukon tollboá helyett, de vannak, akik hűek maradtak a strucehoz, mások marabuvál keverik azt. De ez az utóbbi, mivel olcsó, mindenkinek hozzáférhető és azért nem igen viseli a felső tizezer. Az esti köpenyek között sok a coboly. De ez bizony a legtöbb asszony budgetjén kívül esik, azért erről, mint önálló divatról, beszélni nem lehet. A prémet sokan himzéssel keverik, de ebben nagyon elővigyázónak kel lenni. Mert ha az effektus messziről jó is, közlelől nézve csak a finom himzésnek van jogosultsága s inkább keveset ebből, semmint sokat a tamburirozott, arany-stielstiches ötésekéből, olcsó *punto-tirato*-kból.

Az olcsó és praktikus, de nem nagyon mutatós préme: a karakül, a hód, a nerz, a köviróka. Ez utóbbit hibásan soroltam ide, mert tulajdonképen a laikus szemnek majdnem cobolyszerűen hat. Az asztrakhán nagyon háládatos, de drága; hanem ez mindig megmarad szépnek s nincs ugy alávetve a divat fluktuációjának, mint a többi. Szép még a könyest, a nyuszt, előbbi közepes áru, utóbbi már valamivel drágább. A vakondprémet mindenki, a kinek földbirtoka van, maga megszerezheti, ha korán tavasszal kiadja a rendelotet a vakondok gyűjtésére. Semmi különös eljárás nem szükséges hozzá, meg kell nyuzni az állatot s bőrét hidegre, ha fagy, vagy nagyon meleg kályha közelébe tenni, hogy kiszaradjon. A kémiai eljárást már ott intézik az üzletben. **Joséphine.**

FERENCZ JÓZSEF keszruví!

MULATSÁGOK

Farsangi naptár:

Január 12. A szegény tanulókat segítő egyesület estélye (Fehér Kereszt tésért) — Az aradi turista egyesület hangversenyyel egybekötött táncestélye (Iparosház.) — A aradi hivatali olgák betegsegélyző és temetkezési egyesületének táncvigalma (Lánc-veledező.) — Az egyesült ujarad-zsigmondházi önkéntes tűzoltó egyesület álarcosbálja (Martini söresarnok. — A mezőkövácsházai iparosok tánc vigalma (Roth-v. nd gló.)

Január 13. Az aradi tortély-fodrász iparosok es segedek táncvigalma Központi Szálló.

Január 19. A magyarországi kereskedelmi alkalmi zottak szakegylete aradi csoportjának táncvigalma (Fehér Kereszt)

Január 20. Az aradi izraelita nő-gylet és népkönyha estélye.

Február 2. Az aradi vaskereskedők és vaskereskedelmi alkalmi razottak táncvigalma (Központi Szálló.)

(=) **Álarcosbál Ujaradon.** Az egyesült ujarad-zsigmondházi önk. tűzoltó egyesület január 12-én a Martini-féle söresarnok helyiségében,

az ujaradi ifjuság közreműködésével, zártkörű álarcosbált rendez. Belépő-díj: személy-jegy 1.60 kor., család-jegy 4 kor.

(=) **A mezőkövácsházai iparosok** január 12-én, a Roth „Alföld“ szálloda emeleti termében az iparosok és kereskedők „Otthona“ könyvtára javára zártkörű táncvigalmat rendeznek. Belépő díj: személyenkint 1 kor. 20 fillér, család-jegy 2 kor. 40 fillér.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ **Vád a a helyezett pap.** Az aradi törvényszék vádtanácsa ma vád alá helyezte *Rácz Livius* görög keleti lelkészt, akit azzal gyanusítanak, hogy egy leányt magzatelhajtásra biztatott. Az érdekes bűnügy tárgyalása valószínűleg a jövő hónapban lesz az aradi törvényszék előtt.

§ **A lippai vadór hal'a.** Titokzatos rejtély övezi *Albu Juon* lippai vadór tragikus halálát. A szerencsétlen embert november elején a Lippa község határában levő kincstári erdőben átlőtt halántékkal holtan találták. A rejtélyes eset annál nagyobb feltűnést keltett, mert a legszelebb körben megindított nyomozás semmi biztos kiinduló pontot találni nem volt képes. Már-már azt kellett elfogadni, hogy a szerencsétlen ember önkezével vetett véget életének, amidőn körülbelül négy hét előtt az az alapos gyanu merült fel, hogy Albut három hirhedt vadorzó meggyilkolta. *András Vazul, Kriszti Milu és Blidar* Riszta lippai vadorzókat fogták gyanuba, akik azonban konokul tagadtak. A vizsgálat során a három terhelte le is tartóztatták és bekisérték a temesvári kir. ügyészség fogházába. Heteken át folyt a vizsgálat. *Fehér Antal* vizsgálóbíró ki is szállt a helyszínére, számos tanut hallgattak ki, de kétségtelen bizonyítékok találni nem lehetett. Több terhelő körülmény merült ugyan föl, de ezek a bűnösséget nem igazolták eléggé. Mindezek alapján a három gyanusítottat tegnap este *szabadlábra helyezték* és a vizsgálatot is beszüntetik.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, január 7

Kínálat és vételkedv gyéngé. Elkel 15.000 méter-mázsa változatlan áron.

Az árak 50 kilónként számítva:

	Déli zárlat	5 órai zárlat
Buza áprilisra	7.46—7.47	7.45—7.46
Buza októberre	7.74—7.75	7.73—7.74
Rozs áprilisra	6.72 6. 3	6.69 6.70
Zab áprilisra	7.44—7.45	7.41—7.42
Uj tengeri	5.13 5.14	5.12—5.13

Zárul 5 órakor:

Osztrák hitelrészvény	690.—
Magyar hitelrészvény	843.55
Rima-Murányi vasúti részvény	575.25
Osztrák-magyar államvasúti részvény	693.50
Hazai bank részvény	310.—
Déli vasút	179.—

Arad-hegyaljai h. é. mótörös vasut.

Menetrend kivonat.

Indul	Aradról	4.35	7.36	10.11*	10.37	1.37	4.36	7.37
Erkezik	Györökra	5.41	8.38	11.17	11.43	2.43	5.43	8.45
"	Pankotára	6.51	9.48	—	12.53	3.50	6.49	—
"	Radnára	6.25	9.22	—	12.27	3.26	6.26	—
Indul	Györökrel	4.14	4.16	4.20	4.42*	—	—	—
Erkezik	Aradra	5.20	—	—	5.48	—	—	—
"	Pankotára	—	5.28	—	—	—	—	—
"	Radnára	—	—	5.00	—	—	—	—
Indul	Pankotáról	4.33	7.32	10.35	1.35	4.31	7.32	—
Erkezik	Györökra	5.42	8.39	11.42	2.42	5.38	8.42	—
"	Aradra	6.51	9.46	12.51	3.47	6.48	—	—
"	Radnára	6.25	9.22	12.27	3.26	6.26	—	—
Indul	Radnáról	5.02	7.57	11.01	2.01	5.00	8.00	—
Erkezik	Györökra	5.42	8.37	11.41	2.41	5.40	8.40	—
"	Aradra	6.51	9.46	12.51	3.47	6.48	—	—
"	Pankotára	6.51	9.48	12.53	3.50	6.49	—	—

Csak pértéken és az aradi törvényszék vásárok napjain közlekedik.

Nem kidobott pénz,

hanem határozottan gyümölcsösztető tőke az, amit a Scott-féle Emulsió-ért kiadunk, mert a jó, erőteljes egészség mindig többet ér a vagyonnál. A Scott-féle Emulsió a legjobb norvégiai gyógy-cukamájolajat tartalmazza és kizárólag csakis ezt a minőséget használják a Scott-féle Emulsió készítésére. A magában sajátságos Scott-féle készítési eljárás 30 éven át gyűjtött tapasztalatoknak és tanulmányoknak az eredménye. Ezen szer rendkívüli hatáserővel bír és ott, ahol betegséget gyógyítani, vagy a betegség pusztító következményeit kell leküzdeni, gyors és biztos sikert ért el. A közönséges csukamájolajjal megközelíthetőleg sem lehet oly kedvező, biztos eredményeket elérni, mint a Scott-féle Emulsió-val.

A Scott-féle Emulsió valódiságának jele a „hátán nagy csukahalat vivő halász” védjegy.

Ezen lapra való hivatkozással és 75 fillér levélbélyeg beküldése ellenében mintával bérmentve szolgál:

Dr. BUDAI EMIL „Városi gyógyszer-tára”
BUDAPEST, IV., VÁCI-UTCA 34—50.

Egy eredeti üveg ára: 2 K. 50 f.
Kapható minden gyógyszer-tárban.

VÁROS ÉS MEGYE

Aradváros közgyűlése.

— A tárgysorozat. —

51. A városi tanács előterjesztése az artérihidak fentartására 30879/1906 számú véghatározattal elrendelt munkálatok utólagos jóváhagyása tárgyában. 52. Dicker Jakabné szül. Bernát Hermanné kérvénye szülésznői oklevelének kihirdetése iránt. 53. A tanács betérjeszti az 1906. év december havában megtartott pénztári vizsgálatról felvett jegyzőkönyvet. 54. Az Aradvidéki Tanítóegyesület meghívása a tanító konviktus felavatási ünnepélye és diszkozyülésére. 55. Az igazoló választmány jelentése Reinhart Géza és Lengyel Frigyesnek a legtöbb adót fizetők névjegyzékének 70 és 71 tétele alatt a törvényhatósági bizottság tagjai közé való felvételéről. 56. A kereskedelemügyi minisztérium intézvénye a kövezetvám díj szabályrendeletnek ideiglenes megősszabítására iránt. 57. A tanács betérjeszti a Villamossági részvénytársaságnak a vezeték áthelyezési költségei tárgyában 1418/382—1906. sz. alatt hozott határozata ellen irányuló előterjesztését. 58. A tanács betérjeszti a Kölcsény-egyesület kérvényét az építendő kulturpalota helyének kijelölése végett.

CSARNOK.

Etel és Piros.

Írta: Thirring Gusztávné.

(Vége.)

Reggelre elült a vihar, az asszony is csendesült. Egyik fegyveres szolgáját szólította magához, hogy menjenek az erdőre; sok a vad ott és asszonynak nem jó járása az út. Az erdőn túl javasasszony lakik, sokan járnak ki hozzá bűbajos italért, jó szere cséért, boldogsáért.

Nem jött meg egész nap, csak éjjelre. Az ura sátra előtt ült, ott várta. Egyet intett a fáklyákat tartó szolgáltnak, azok a fáklyákat a földbe dugták és az asszony egyedül maradt urával.

— Hol jártál? — kérdezte keményen Kende.

— Az erdőben.

— A szolgáladdal jársz ott éjjel?

— A szolgálammal! — felelte az asszony dacosan.

Kende maga elé nézett. Mit tegyen evvel az asszonynyal? Etel, mintha gondolatát ismerné, felemelte a sátor szőnyegét, fénylő kardot hozott ki és letette az ura elé.

— Árvák vagyunk. Nincs senkim, csak Piros. Nem kérhet ágdíjat senki sem tőled. Nem bánthat téged senki miattam. Éjjel nem voltam honn, igazadban vagy: ölj meg!

Kende a kardot a földre lökte.

Az egyik fáklyával az asszony arcába világított.

— Beteg vagy, asszony! Betegét nem bántok, beteghez nem nyulok. Eredj!

— És a lányt nem adod el?

— Nem, — felelte Kende röviden.

— Ugy ölj meg!

Kende csak rázta fejét. Pedig valami a szíve mélyén azt sugta: — Tedd meg! Tedd meg!

*

Ez éjjel már nem töprengett annyit Etel; azt az egyet tudta és érezte: Kende az övé és nem lesz másé. A bűbajos italhoz nem fordul, más módja is van ennek a dolognak.

Még nem is pitymallott, mikor végigjárta a cselédség tanyáját és felkereste a vén gulyást. Ez volt a leghivebb embere, még apját, nagyapját szolgálta. A vén gulyás csak ühögött arra, amit urnője mondott; aztán ráhagyta: hogy jó lesz.

Mikor Kende reggel kiállt a sátra elé, nem látott mást mint a másik cifra sátort és előtte a lányt, aki sirt. — Elhagytak! — zokogott Piros.

Kende körülnézett. Bizony alaposan felszedték a sátorfájukat; nincs itt nyoma sem a szolgálk szekértanyájának; nem béget itt juh, nem tülköl a csordás, nem forrnak az üstök, mint máskor; és nincs, aki az urát kiszolgálja! Valami sejtelem kapta meg Kendét, de szégyelte a lánynak megmondani; a szomszédok pedig hej de nevetnének.

Már a napokban mondta egyszer Etel, hogy új legelőket kell keresni; majd csak akad hirmondó, akitől megtudja merre járnak.

A pityegő lánynyal nem törődött, mit csináljon vele?

*

Mikor a nap délre járt, már a nagy vizen is túl volt Etel és a ház népe. Neki csak az volt eszében: minél messzebbre, minél messzebbre.

A gulyás szép legelőket keresett; olyan szűzföldet, amelyen ez évben nem szállt meg senki. Itt-ott utba igazították őket; hegyeket másztak, mocsarakon gázoltak. Etel úgy ülte meg a lovat, mint a férfi és biztatott, bátorított, parancsolt.

Végre célt értek.

Idők multak. Az asszony nem sopánkodott ura után; remélte, tudta: utána jön.

Sokat dolgozott. Új sátort vontak, gyönyörű szőtesekkel telve; minden az ő szövése volt; a sok munkában kiépült teste, lelke. Arca megint rózsás volt, szeme ragyogott. Szép vagy! — mondta a tükör.

Mikor már elkészült a sátor, elküldte az egyik világlátott legényt két gyönyörű tinóval; vigye ezeket ott vásárra, ahol Kende járn szokott.

Ilyen volt akkor a posta, a szerelmes levél, az üzenet.

A legény vissza már nem egyedül jött; előtte Kende lovagolt teljes díszben, teljes fegyverzetben, mint amikor csatára, ünnepre készült. Egy nyilóvénnyel a sátortól legnagyobb ijára nyilat rakott és kilötte. A sátor kereszt-fájába talált. A nyíl végére arany karperec volt kötve, hasonló ahhoz, amit nemrég Piros kapott.

A sátor előtt Etel várta étellel, itallal. Kende leszállt, mintha most jönne egyik portyázó utjáról.

— Új szállást találunk, dúsabb legelővel, — mondta Etel könnyedén és a messze földekre mutatott. — Nem volt ennek még más ura, csak Kende.

— Okos asszony vagy, Etel — és kezénél fogva vezette piruló asszonyát az új sátorba.

Csak másnap kérdezte Etel: — Eladtad? — El, — felelt Kende, — mindig csak pityergett, cifrázkodott. Nem kell nekem ilyen asszony. Megtanítják most ott arra, amit nénjétől nem akart tanulni!

Aztán magához szoritotta Etelt; azt sugta fülébe:

— De te már nem mégy el tőlem, ugy-e?

— Nem; soha többé, — felelt halkán Etel és boldogság és diadalmas öröm sugárzott szeméből.

NAPIREND.

Január 8. Kedd. Róm. kath. naptár: Szeverin apostol. — protestáns naptár: Szeverin. — Görög keleti naptár (december 26.: Istenasszonya Mária. — A nap kél 7 óra 49 perckor, nyugszik 4 óra 24 perckor.

A Fehér Kereszt-egyesület ingyenes orvosi rendelő-intézete (Magyar-utca 6.) Rendelő orvosok: Dr. Leitner Ernő délután 3—4. Dr. Fodor Odón délelőtt 8—9. Dr. Rosenbaum Pál délelőtt 8—9. Dr. Hermann J. Károly kedden és pénteken délelőtt 12—1 órakor.

Időjárás. A központi meteorológiai-intézetnek Aradra küldött táviratát szerint, a mai napra a következő időjárás várható: Éjjeli fagy elvéve csapadék.

Január 9. Városi közgyűlés délután 4 órakor.

Január 17. Az aradi polgári takarékpénztár részvénytársaság közgyűlése délelőtt 10 $\frac{1}{2}$ órakor.

IDEGENEK ARADON.

— Január 7. —

Fehér Kereszt szálloda. Szerdahelyi Elemér nagybirtokos és neje Keszthely. — Imrédy Sándor birtokos Hajdunánás. — Vodák H. bányamérnök és neje Brád. — Klement Károly mérnök Budapest. — Szénásy József igazgató és neje Gyula. — Urszinyi Rudolf Mezőkovácsháza. — Szilassi Jenő kir. állatorvos Birkis. — Gonda Imre hivatalnok Hódmezővásárhely. — Lenkei Dezső hivatalnok Hódmezővásárhely. — Fodor Sándor magánzó és neje Orosháza. — Görbe Károly és családja Szeged. — Rózsa József magánzó Szeged. — Klement Ernő utazó Budapest. — Veil Mór utazó és neje Budapest. — Boros Márton utazó Budapest. — Veisz József utazó Budapest. — Veisz Soma utazó Budapest. — Pusztai Zsiga utazó Budapest. — Engel Béla utazó Budapest. — Strasszer Vilmos utazó Budapest. — Perl Gyula utazó Budapest. — Rónay Frigyes utazó Budapest. — Nelusz Márkus utazó Budapest. — Fuchs Dezső utazó Budapest. — Román M. utazó Bécs. — Holeczer Miksa utazó Bécs.

Központi szálloda. Kovács Elek jegyző Marosillye. — Tóthfalussy Béla író és neje Budapest. — Lemsdorfer Lipót tisztartó Kaszaper. — Vida Ernő gyógyszerész és neje Temesvár. — Holländer Sámuel birtokos Csermő. — Berbenecsei Alajos kereskedő Budapest. — László László kereskedő Budapest. — Székely Soma kereskedő Budapest. — Böhm Gyula kereskedő Budapest. — Frankenstein Herman kereskedő Bécs. — Scheer Zsigmond kereskedő Bécs. — Frenkl József kereskedő Budapest. — Löwy Adolf kereskedő Szeged. — Feinkuchen B. kereskedő Buttyin. — Fehér József birtokos Sepros. — Ginder Bernát kereskedő Bécs.

Nemzeti Színház.

A) bérlet.

A) bérlet.

Kedden, 1907. évi január hó 8-án:

A bohémszerelme.

Operette 3 felvonásban. Henri Murger után írta: Paul Ferrier. Fordította: Heitai Jenő. Zenéjét szerzte: Henri Hirschmann.

S Z E M É L Y E K:

Barbemuche	Nyárai A.	Rodolphe	Hunyadi J.
Breteche	Delli Lajos.	Fouchardiere	Beregi S.
Colline	Szathmári A.	Mimi	Rontal B.
Arsene	Kulcsár L.	Musette	Kapossy J.
Marcel	Faludi K.	Breteche-né	Benkóné P.
Schaunard	Ludiszlai J.	Phemie	Zalai Margit.
Baptiste	Várnai Jenő.	Francine	Zsigmondí A.
Monetti	Borbély S.	Angele	Molnár Ilona.

Kezdete este 7 és fél órakor.

NYILTTER.*

Gyakorlott

könyvelő s levelezőt

keresünk.

Vojtek és Weisz

drogueria és parfümeria nagykereskedése

Aradon.

BIZTOS ALAP

ANDREJNY
FELMÉRŐI
SEC
ARAD

ÜDÍTŐ FRISS SZAKEMBEREK
ZAMAT. ELISMERÉSE.

HAGYOMÁNYOS REMEK KIVÁLÓ
FRANCZIA MÓDSZER. ILLAT. APRÓ GYÖNGY

NAGY GONDAL SZAKSZERŰ LEKÜLSMERETES SAJÁT MINTA
MEGVÁLOGATOTT KEZELÉS. GONDOZÁS. SZERŰ SZŐLŐBIRTOK.

3089

Mindenkinek

ki lapunkra előfizet,

ingyen

megküldjük, ha azt levelező-lapon
kéri, diszes 54x76 cm. nagyságu

fali

lapnaptárunkat,

amely hivataloknak és irodáknak
nélkülözhetetlen.

Egy jó karban levő 2 lóerős

gázmotor

jutányos áron eladó.

Bővebbet a kiadóhivatalban.

Hajdu tea

mell- és tüdőbetegeknek
számtalan esetben kipró-
bált szer.

Legjobb sikerrel használható köhögés, hurut, rekedtség, számarhurut, elnyálkásodás, minden mellbaj, a légső, a tüdő, a gőge hurutos megbetegedései, légzősi nehézségek, szűk-mellűség, asthma stb. ellen.

Ára 50 fillér.

Kapható Aradon,
Földes Kelemen
gyógyszerésznél. 3871

9958-1906. tkvi sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

Az aradi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Arad szab. kir. város árva-pénztára végrehajthatónak, Zachariás Árpádné szül. Weber Mária és kiskori Weber Georgina kurticsi lakosok végrehajtást szenvedők elleni 150 kor. tőkekövetelés és járulékaik iránti végrehajtási ügyében az aradi kir. törvényszék területén levő, Arad-Sarkad külvárosban fekvő, az aradi 1374. sz. tjkvben A. + 1-2. sor, 1789. és 1789/a. hrsz. a. felvett Aranykéz-utcai 13. számú ház, udvar és kertre az árverést 3938 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanság az 1907. évi február hó 7. napján délután 3 órakor az aradi igazságügyi palota földszint jobbra levő 48. sz. helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog. Olykép, hogy a mennyiben a C/9. alatt özvegyi haszonélvezeti jog Weber Györgyné sz. Varga Mária javára bekebelezett szolgalmi jog fentartásával oly árban adatlak el, mely a szolgalmi telekkönyvi bejegyzését megelőző teher tétél fedezete szempontjából ezuttal megállapított 2000 kor. összeget meg nem üti, az árverés hatálytalanná válik és az ingatlan a szolgalmi jog fentartása nélkül a kitűzött határnapon újabban a kikiáltási áron alul is elérvereztetik.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 393 korona 80 fillért készpénzben, vagy az 1881. LX. t.c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított s az 1881. november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyi miniseri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.c. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt át-szolgáltatni.

Kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság.

Aradon, 1906. évi október hó 19-én.

Aknay,
kir. tiszéki bíró.

46

Tégla, Cserép

legkedvezőbben kapható

Pollak Sándor

körkémence téglagyárában

Mikalakán, a Radnai-ut végén.

A motoros vasut megálló helye.

Városi telefon 206. — Gyári telefon 515.

Rendelések felvételnek Karolina-u. 7. sz. irodámban, vagy Maros-utcai lakásomban. A téglát vám és fuvarmentesen házhoz szállítom. — A gyárba saját új mű utam vezet.

Nagy raktár saját gyártmányu hornyolt és kupola cserépekben, flaster-, kút- és facon-téglákban.

Rosenberg József Szabadság-téri bazára

(Pölzl kávéház mellett.)

Ért. sztem az igen tisztelt vevő köz nséget, hogy

**Szabadság-téri
bazárom
alkalmi**

tárlata

a mai napra megnyílt.

Árultm jó minőségű és o cső ságárai mindenképpen személyesen meggyőződésük

Ti 2:00 ett-1 2709

Rosenberg József.

Mindenféle a kalmi ajándékok nagy választékban.

Személyhitel!

zsege és kezes nélkül katonatisztek, papok, állami, megyei és magántisztviselők, tanítók, kereskedők, iparosok, nyugdíjasok, hűgyek és magánosoknak egynevetű 20 évig terjedő tőkekamat törlesztéssel!

Különlegesség: A páris-bécsi ongeté értelmében tőkésítjük a jövedelmet.

4% 4% 4% 4%

Jelzálog-hitel!

300 kocsonától feljebb I. II. és III. helyre (ölkék, városi és vidéki házak, nyaralók, gyárak, fürdő épületek, malmok, ásványvíz és egyéb források és kőbányákra, a becsérték háromnegyed részeig.

Építési-hitel!

Építésképpen levő ingatlanokra 2-3 részletben oly arányban, a műly arányban az építkezés előrehaladt.

Bank és magánadósságok konvertálása. Előnyösen! Solid alapon és gyorsan elsőrangú ingatlanok által! — Elsőrendű ajánlatok! — Kérjen prospectust! — Vajaszélség melléklendő!

MELLER L. EGYED,

Budapest, V., Koháry utca 19.

Kölcsön szerzés

földbirtokokra és házakra, ugy helybeliekre mint vidékiekre és különösen ujonnan építendő házakra előnyös feltételek mellett.

Kirle Antal

ARAD,

Flórián-utca 6/b. szám, ajtó 5.

Van szerencsém a n. é. hölgyközönség becses tudomására adni, hogy több oldali felszólításnak engedve

ARADON, Szabadság-tér és Hunyadi-utca sarkán

Műnz-féle házban a II. emeleten egy

női divat termet

nyitottam.

Budapesten a mai kor igényeinek teljesen megfelelő ilyenmü üzletem elegendő garanciát nyújt arra, hogy csakis a legújabb divatu, legjobb kiállítású ruhadarabok kerülnek ki, miért is remélem, hogy a helybeli közönség becses bizalmával megszerencséltem.

Női divat termemben minden elképzelhető női ruhák készíttetnek, és csupán a megrendelések és próbálások egy szakképzett férfi által eszközöltetnek Aradon, míg a ruha budapesti elsőrendü munkásaim által lesz elkészítve.

Még midőn megjegyzem, hogy áram a lehető legjutányosabbak, maradok magamat a n. é. közönség becses bizalmába ajánlva

Kiváló tisztelettel

42

Kocsis Pál.

Uzlet:
 Andrassy-tér 13. szám
 Minorita-palota
 Telefon 333. szám

Kohn József

Gyári-műhely:
 Batthyány-utca 32. sz.
 saját ház.
 Telefon 321. szám.

Hat kiállításon első díjjal kitüntetve.

ARAD.

Hat kiállításon első díjjal kitüntetve.

Fémáru gyár és játék áruk nagy raktára.

Electro Chemiai galvanizáló, ezüstöző, nikelező, rezesítő és fémsiszoló intézet. Avult edények ujbolí cinezése.

Saját készítményű nikkelezett üveg és majolika tálcák.

Nagy raktár mindennemű háztartási és konyhaberendezési cikkekből, úgy mint bádóg és zománcozott főző edényekből, asztali és függő lámpákból. — Fürdőkádák, ülő-, fürdő- és gyermekkádkak, zuhanyok, úgy a közönséges háztartásban, valamint vízvezetékhez alkalmazhatók a legizlesebb és diszes kivitelben mindig készen raktáron kaphatók. Nagy választék felvevő és visszaadó reklam **Pfonografokban** meglepő olcsó árban. Phonografokat javításra elfogadok.

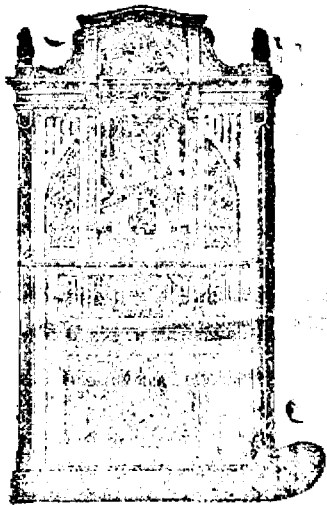
Egyedül csak nálam kaphatók.

Nagy választéku alkalmi ajándékok

minden mechanikai játék-árakban.

3012

Hupfeld hangszereit

jellemzi
 Egyszerű praktikus szerkezet.
 Elpusztíthatatlan tartósság.
 Elegáns színű kiállítás.
 Előkelő változatos zenei művek játszása.

hallatlan eredmény.

Minden szállodás, kávéháztulajdonos és vendéglős, aki szeretne nagyobb forgalmat azaz élvén, stílus és díszlet kiadásával hozassa meg. **Hundert Zeugnisse über Hupfelds Musikwerke** című kiadványt meg kell kérni az üzletben.

HELIOS ORCHESTRION

Egy kisebb katonazenét pótol. Minden hangszerevenként is használható, úgy a zongora is egyedül játszhatik.

Hupfeld Phonoliszt

Legjobb zeneműtároló a világon.
 Fényes tekeretű. Minden időben szívesen látott mulatsága a vendégeknek.
 Prospektusok ingyen és bérmentve. A legmesszebb menő fizetési kedvezményes. Kiszállítás fizetésnél magas eredmény.

Ludwig Hupfeld, Akt-Ges.

Wien, VI., Mariahilferstrasse 7-9.

Első legrégebb gyára Európának villanyos zongora és hangszerekből.

Azon urral, ki

ezen lapra figyelmeztetett noínap d. u. 5-6 óra közt találkozhatom a Forray-utca Nádasy-palotájában levő **Zinner Vilmos** mű órás és ékszerész kirakata előtt.

Férjhez mennék

azon urhoz, a ki arról biztosít, hogy a kedve gúrdt **Zinner Vilmos** ékszerésznél veszi meg, ahol jól és olcsón leher vásárolni.

2956

Hálás leszek

azon nemesszívű hölgynek ki, hogy a hivatalból el ne késsek megveszi azon szép és olcsó zseborát, a melyet **Zinner Vilmos** mű órás Forray-utcai kirakata-ba láttam.

KLOHS ADOLF

üveg, porcellán, lámpaáru és
 .képkeretezési négyvállalat.

ARADON, Szabadság-tér 21. szám.

Ajánlja

ujonnan felszerelt raktárát

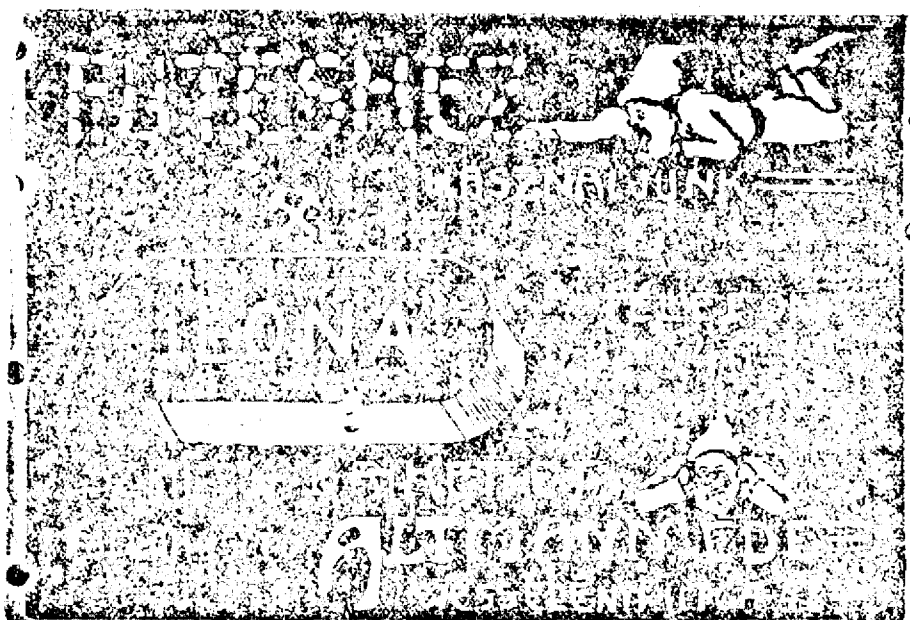
a legelső hazai gyarkból beszerzett árukból.

Izzótetek a legjobb minőségben, olcsó árban. Házi szükségleti kellékek, mint konyhaberendezések a legfinomabbtól a legegyszerűbb kivitelig. **Alkalmi ajándéktárgyak** modern kivitelben. Képkeret minták nagy választékban. Keretezések a legrövidebb idő alatt történnek. Vendéglői és kávéházi üveg, porcellán és apacca berendezések.

2625

Pontos kiszolgálás.

Vidékre a leggondosabb csomagolásban napontai szétküvés. Ületemben csak is jó árut tartok. Főelvem jól olcsón.

Eladó szőlőoltványok!

Van szőlőoltványok a szőlőbirtokos urak figyelmébe ajánlva, hogy **addig, míg készletem tart** ez évi szőlőoltvány-termésemről kiváló szép, **dus gyökerzetű**

bor és csemege-faju szőlőoltványok
kerülnek eladásra.

A nagy szárazság következtében kimerült tőkék pótlására különösen ajánlom **dus gyökerzetű szőlőoltványaimat**, továbbá gyökeres **Riparia-Portalis és Rupestris-Monticola** vészőmet.

Az oltványokkal való sikeres pótlást eljárásról t. vevőimnek kívántra szívesen szolgálok.

A fajokra és árakra nézve bővebb felvilágosítással szolgál

WINKLER JÓZSEF

szőlőoltványtermelő

2545

Telefon 410. Arad, Batthyány-utca 13. Telefon 410.

Városi és megyei telefon 509.

PÉNZ

a legolcsóbban és leggyorsabban
földre és városi házakra **amortisa-
tióra** (tőketörlesztéssel)

Aradon a legrégebb és legismertebb közvetítő iroda

Szücs F. Vilmos

a nagy zebeni fődhitelintézet kölcsön képviselőjénél

ARADON, Karolina-utca 8. sz. (saját ház)

a fiók posta mellett.

Elvállalok convertálásokat utólagos díj és költség
megtérítés mellett.

„Házak és földek adás-vétel közvetítése.”

Ugyanitt megbízható üzletszerzők
alkalmazást kaphatnak. 3105

Több aradi házat olcsón és előnyös fizetési
módozatok mellett eladok.

„Indiai pörkölt kávé keverék”

a legjobb, legzamatosabb, legkiadóbb és mégis a legolcsóbb az összes eddig
hirdetett kávénál, egyedül kapható Aradon

ROTHSTEIN MÓR

fűszer- és csemegekereskedésében

a „Fekete macskához”, Szabadság-tér 3.

Telefon 850.

Az igen tisztelt kávéfogyasztó közönséggel, eddigi nagyra becsült vevőimmel tudatom, hogy ezen csakis **NYUGAT-INDIAI** nemes kávéfajokból összeállított keverék általam személyesen hetenként háromszor, az a célra felállított gőzpör.ődén bevált módszer szerint lesz előállítva, miért is azon kérelemmel fordulok igen tisztelt aradi és környékbeli kávéfogyasztó közönséghez, méltóztassanak egy próbarendeléssel megszerencsésíteni, állításomról meggyőződést szerezni. — Az **INDIAI** pörkölt kávé keverék következő eredeti csomagolásban kapható: $\frac{1}{8}$ kiló 50 fillér, $\frac{1}{4}$ kiló 1 korona, $\frac{1}{2}$ kiló 2 korona.

Magyar és francia pezsgőborok, valamint legfinomabb bel- és külföldi likőrök, egy-
szintén legjobb mindennemű fűszerárak nagyraktára.

3179

Van szerencsem a nagyérdemű közönségnek tudomására adni, hogy
Fischer Samu

pék- és sütőde üzletét

átvettem és saját nevem alatt vezettem — Minden nap friss fehér sütemény, fehér kenyér, barna és rozskenyér és valódi gracham kenyér, de uáni sütemény és házi kenyér szépen és ízletesen lesz készítve 2891

Kérem a nagyérdemű közönség becses pártfogását.

Tisztelettel

Leicher Frigyes,
Deák Ferencz-utca 16.

Egyedül az országban!

Kitüntetve a tanítás terén szerzett érdemekért érmekkel és levelekkel.

Soha ily kedvező alkalom!

Van szerencsem a nagyérdemű közönséget értesíteni, hogy **budapesti első lelsőbb szabás-tanítási intézet** tulajdonosa itt Aradon, Kőlcsey-utca 9. szám alatt 6 heti tanfolyamot nyitott férfi és női szabók, valamint házi kisasszonyok részére. Kérem az érdekeltek mielőbbi jelentkezését. Ugyan itti kapható a saját kiadása tankönyv 6 koronáért és szabászati minták, felelősségre jutányosan egy női, mint férfi ruhákhoz mindentele szabásminták mérték szerint, ugyanitt kaphatók jóta lás mellett. Ha 5-6 házi kisasszony együtt jelentkeznek, egy kedvezménye. 30 korona ta díjért taníttaik. 3180

Becsés pártfogását kéri:

Mehr Samuél

éki. műszabász tanár, Kőlcsey-utca 9. szám.

Nem kell London. Nem kell Páris.
Nem kell Bécs. Nem kell Budapest!

Aradon is lehet kapni!

A legkényesebb igényeknek is megfelelő mérték utáni

CIPÓKET

urak és hölgyek részére

Seelinger M. A.

orthopéd és divat cipészében

ARAD. Szabadság-tér 4. szám.

Szülök különös figyelmébe ajánlom **orthopéd-gyógycipőimet**, melyek meggátolják a lábfej fejlődését. Gyermekéknél, ugyazintén felnőtteknél nagyszerű eredményeket értem el, amit számos elismerés tanít. készítik a valódi amerikai formájú cipőktől meg nem különböztethető tartós szép cipőket. B. megrendeléseket kerre teljes tisztelettel

SEELINGER M. A.

az aradi Nemzeti Színház szállítója. 762

Uj házban!

Flórián-utca 6c. alatt

kiadó az emeleten egy alkoves lakás butorozva, esetleg üresen, légszuszecsilárokkal ellátva. Kiadó a földszinten egy 4 szobás lakás előszobával és mellékhelyiségeivel. Bővebbet:

Brunner Bélánál

Szabadság-tér 20. 3204

21519—1906. kh. szám.

Hirdetmény.

Közhírré teszem, hogy a városban előfordult veszélyeségi eset következtében Aradváros területén levő összes kutyáknak f. é. december hó 24 től számított 40 napig kötve tartását vagy szájkosárral való ellátását rendelem el.

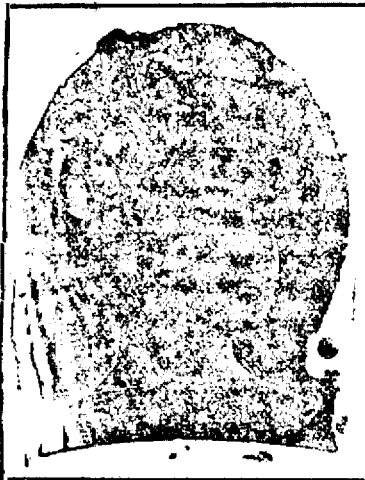
Az állategészségügyről szóló 1888 évi VII. t.c végrehajtása tárgyában a nagyméltóságú m. kir. földmívelési ministerium által 40,000—1888. sz. alatt kiadott rendelet 188. § a szerint ezen rende-

let érvényének tartama alatt elfogott kutyák kiírtandók lévén: felhívom a közönséget, hogy a rendelet intézkedéseit pontosan betartsák, mert mindazon kutyák, a melyek — szájkosár nélkül szabadon járnak, a pecér által elfogatni fognak s a törvény szerinti kiadhatók nem lévén, elfogatásuk után azonnal kiírtatnak.

A rezdőrkapitányi hivatal min. elsőfoku állategészségügyi hatóságától.

Aradon, 1906. évi december hó 24-én.

Sarlot,
főkapitány.

Sok millió előkelő urhölgy használja a világhírű
Földes-féle Margit-Cremet,

mely szirtalan, árcalmatlan s rögtön szépsé.

A Földes-féle MARGIT-CREME gyorsan és biztosan ható ártalmatlan zser szeplők, májbeteg, bőrtkár, pattanások, kiütések s mindennemű bőrkiütés ellen. A világ legelőkelőbb nőiely használják és elragadtatással beszélnek annak páratlan és csodás hatásáról. Egy tégely olhasználása után erről mindenké meg fog győződni.

Készíti:

Földes Kelemen gyógyszerész Aradon.

Főraktár: 8881

Török József gyógyszerésznél Budapesten.

Kapható a világ minden nagyobb gyógyszerésztárában.

Hölgyek és uraknak igen fontos!

Hajós-féle

Hajregenerator

az őse haj eredeti szinét és ifjúkori szépségét rövid idő alatt visszaadja. Sem a fejbőr, sem a tenyereműt nem piszkítja.

Ára 1 kor. 20 fillér.

Hajós-féle

Goldelse

aranyzókere fest minden haját. Mielépő eredmény. Teljesen ártalmatlan. A hajbört erősíti, a koraképződést megszünteti. Ára egy üvegnek 2 kor.

Hajós-féle

Depilatorium

kitűnő a maga nemében, páratlan szőrvesztő szer. Kiszűrés a leggyorsabb, 5 perc alatt a haját bármely helyről eltávolítja. Ára 1 kor.

Fenti szerek kaphatók a készítőnél:

Hajós Arpad

gyógyszerésztárában 8861

Arad, Andrássy-tér 24. sz. a megyeházzal szemben.

KOSSUTH-utca 67. sz.

CZERNÓCZKY MIHÁLY

cipész-mester üzemében

a legjobb anyagból készült férfi, női és gyermek cipők nagy választéka. — Megrendeléseknél színes bőrök nagy választéka.

Saját készítés!

709

Olcsó ár!

Pontos kiszolgálás!

Főraktár Aradon: 8882

Földes Kelemen gyógytárában.

Permetező javítások elfogadtatnak.

M. kir. szabadalmazott

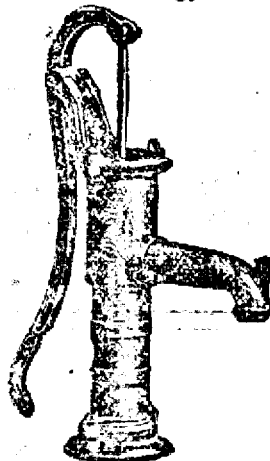
Borszivattyuk

és hozzá való legjobb minőségű gummi csövek legolcsóbb gyári áron.

A szivattyu hengerből a bor utolsó cseppig kifolyik, a szőlő magvak, héjak és egyéb tisztátalanságok azonnal továbbíttatnak, ezáltal a szivattyu nem romlik és a bort nem renthatja, a gépezet jó működéséért 8 évi jótállás, ingyen javítás

Tüzi fecskendők.

Golyó szelepekkel. Közönségeknek legalkalmasabb, mert homokos és sáros víz használatánál sem tagadják meg a szolgáltatást. — a gép jó működéséért 8 évi jótállás (ingyen javítás), hozzá való országos egységes csavarok és a legjobb minőségű belső gummirozet kendercsövek s legolcsóbb árban.

Kutak

a hozzávaló

csövekkel

olcsóbbak

jobbak, mint

bármely más

vagy külföldi

gyárban.

Hönig Otto

m. királyi szabadalmazott tüzi fecskendő és szivattyu készítő. 274

Arad, Rákóczi-utca 27. sz.

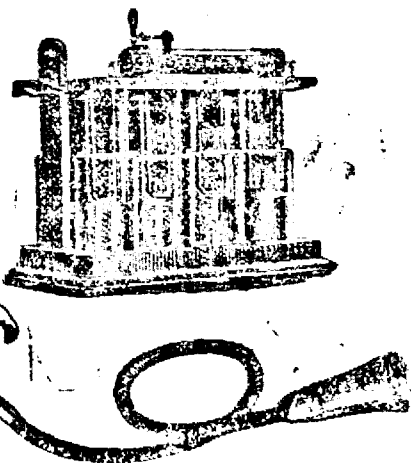
Nagy raktár párisi különlegességekben!

UJ!

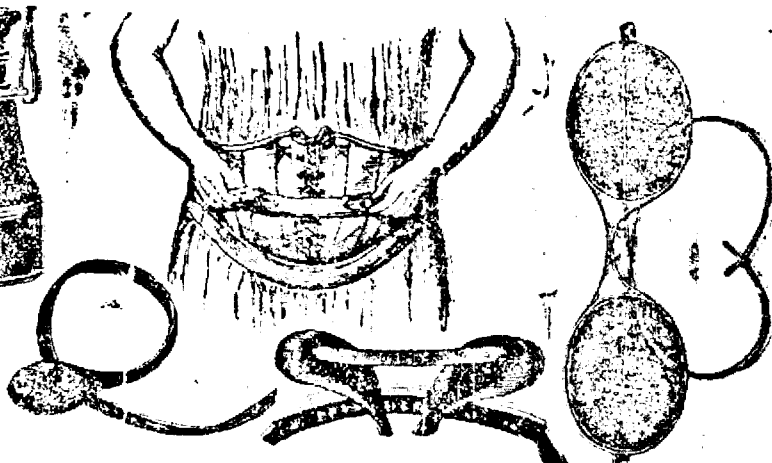
UJ!

UJ!

UJ!

sy-ter

Nagy raktár párisi különlegességekben!

Nagy raktár párisi különlegességekben!

A nagyérdemű közönség tudomására hozom, hogy **Aradon, Andrásy-tér 22. szám alatt** a mai kor igényeinek megfelelő **Orvosi műszerek, saját műhelyemben készített kötszerek, valamint: sérv, haskötők, szuspensoriumok, valamint látzerészeti eszközök, valamint: színházi és tábori látszővek, mindennemű szemüvegek**

nagy raktárát megnyitottam.

1871

Szíves pártfogását kérve, maradtam alázatos szolgája **Deutsch Mihály.**

Nagy raktár párisi különlegességekben!

APRÓ HIRDETÉSEK.

Kiadó üzlethelyiségek.

A Salacz-utca sarkán lévő Solymos-féle házban kényelmes üzlethelyiségek jutányos áron azonnal kiadók. Bővebbet ugyanott. 2976

Sarok-üzlethelyiség

melyben eddig szatácsüzlet volt, alkalmas lakással, kiadó. Bővebbet Aranykő-utca 20. sz.

Eladó

20 drb. Aradi polgári takarékpénztári részvény a 230 koronájával. Kossuth-utca 12. sz., ajtó 6. sz. 11

Veszünk könyvtárat

egyed. könyveket, Lexikonokat, jogi, szépirodalmi és egyéb munkákat legmagasabb áron. **Ingusz I. és Fim** könyvkereskedése Arad 235.

Több száz

rongált dobozu levélpapírt minden elfogadható áron árusítok. Veszek könyvtárat. — **Kerpel Izsó** könyvkereskedő. 2685

Csinosan butorozott

utcai külön bejárattal szobát keresek azonnali, esetleg február 1-i beköltözésre. Ajánlatok „**Allandó lakó**” jelige alatt a kiadóhivatalba küldendők. 39

Eladó szőlő

a hegyalján és bérház Aradon. Értekezhetni Deák Ferenc-utca 34. építési irodában. 47

Egy forgalmas előnyomda

és himző-üzlet elutazás miatt, esetleg betanítással ócsón átadó. Cím a kiadóhivatalban. 50

1786—1906. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cikk 102. §-a értelmében ezennel közzhírré teszi, hogy az aradi kir. járásbíróság 1906. V. 1070/8 számú végzése által borsosjenő és vidéki vadászársulat jelentkező végrehajtató javára, Balcsó Antal aradi lakos ellen 54 kor. tőke és járulékaik erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság le- és felül foglalt és 650 koronára becsült butorok és egyébekből álló ingó-

ságok nyilvános árverés útján eladtnak.

Ezen árverés Sugár József cég 190 korona követelése és jár. erejéig is meg fog tartatni.

Mely árverésnek a helyszínén, vagyis Aradon, Batthyányi u 16. sz. a leendő eszközlésére 1907. évi január hó 11-ik napjának délelőtt 10 órája határidőül kiűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hívatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. cikk 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Arad, 1906. évi december hó 27. napján.

Györffy Arnold,
bírósi végrehajtó.

Nagymennyiségű maculatura jutányos áron eladó.

Bővebbet a kiadóhivatalban.

Árverési hirdetmény.

Közzhírré tétetik, hogy az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében a szegedi kir. törvényszék 16197. számú elrendelő és az aradi kir. járásbírósnak 1906. V. 2327/2. számú kiküldő végzése folytán a battonyai takarékpénztár r. t. jelentkezésére, Horváth Mihály és Hirschler Karolina aradi czég végrehajtó javára özv. Schreyer Miksáné aradi lakos ellen 400 és 400 kor., valamint 82 kor. 56 f. tőke és jár. erejéig fogantatosított kielégítési végrehajtás alkalmával az 1906. V. 2128/2 és 1906. V. 2327/2 sz. jegyzőkönyvekben bíróság le- és felül foglalt 1014 korona — fillérre becsült szoba butorokból álló ingó amég fizetetlen összeg kielégítésére a helyszínén vagyis Aradon, Simonyi-utca 2. sz. 1907. évi január hó 18-ik napjának d. e. 10 órájára kitűzött nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek készpénz fizetés melletti a becsáron alól is elfognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingókat mások is le és felül foglalták, és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. év LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Aradon, 1906. évi december hó 29. napján.

Najmányi Béla,
bíró végrehajtó

Schweitzli himzés maradékok félárban, ezérna és pamutvászon maradékok!

Leltárunk alkalmából:

Egyes cikkek, melyek a kirakatban poros vagy gyűröttek lettek, de jó és használható állapotban **rendkívüli olcsó áron** árusítjuk.

E leltári árleszállítás csak e hó folyamán tart.

Női fehérnemű egyes darabból!

Maradékok: Barchent, mosó és **különösen finom 140 széles fekete és színes kelmék, blousok és aljakra használható.**

Farsangra:

Báli selyem kelmék.

Báli batistok.

Báli Costumök.

Báli belépők.

Báli hosszú keztyük.

Báli legyezők.

3811

Rosenblüh H. és Társa.

Schweitzli himzés maradékok félárban, ezérna és pamutvászon maradékok!

Szőnyegmaradékok megjelölő olcsón!

Szőnyegmaradékok megjelölő olcsón!